

309129

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం. డిసెంబరు నెల 11 వ తేది మంగళవారము

No. 210

నంపుటము. 8.

పింగళ నామ సంవత్సర శార్దూల మాస బహుళ దశమి

సంచిక 200

OTTO DILBAHAR REGD.

THE

PERFUME OF ORIENTALS

DELICHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగు సువాసన 126

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పుటికాలపు దుచి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగు సువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, సెరాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, మనోగమ్యమగు సువాసన ని స్తలవలెందును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

పిన్న సైజు (అర డాం)	సీసా 1-కి	రు 0-8-0
పద్మరకము సైజు 1-1/2 డాం.	"	" 0-12-0
పేరొక సైజు 2	"	" 1-4-0
పెద్ద సైజు 4	" లేక 1/2 డాం	" 2-0-0

వి. పి. ఖయ్యులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమెపులలోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, లాఘు కొనుగడుపును సీసాపైన ను, కాత్తుపైనను ఆటోదిల్ బహార్ ఆన పేరును పరిశీలించును. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలహాములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవాటికి వ్రాసినచో అతాకిమృతుగల సువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు శెమికల్ కో; నెం. 159, జమ్నామసీదు బొంబాయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము. చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును. పార్శ్వపు నొప్పుల బారదోలును. వాయువుపోట్ల పోగొట్టును. సువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియుంటనుండగినది. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. అమృతాంజనము, డిప్లో, బొంబాయి అండ్ మదరాసు.

వాధానీడీలకు వరము: ఐవోడిజ నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోదధిసారసవరిల్లా

అపరిమిత రక్తమువలన జనించు జాడ్యములకు కీరింపు వంటి వుండు. జడపులను, మచ్చలను, గండములను, రద్దను, ప్రాంతోష్మలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి క్రివంతమైన క్షతకుబ్జ కారిణి (25)

నా వధిసార్వపరిల్లా నుజు మిచ్చుట నిస్సంశయము. సహజమైనను పద్మరచ్చిగను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమునందలి సాదరకదోషములను, మలబద్ధకమును, కాశ్యసంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరచును. కీరరాశోగ్యమును గలగజేయును. 16 రోజులవర ముండుటకు 4 షోస్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

ప్రొఫైటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, పననవాడీ, నెం 2 బొంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

The Glory of Man is his

STRENGTH

NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO.

Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hypaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients.

Why? because if other wise, the Man who does not possess this necessary attribute of life is only a so called Man

Absolute secrecy guaranteed. Correspondence only in English; write to-day, in all confidence if really interested of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the—

(669)

Erectruss (A. P. DEPTT.) Sole Agency for the East, Batala, (Punjab) India.

మలయచందనము

(951) నెగరోగమునకు మరారము. మందు పున్నుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పథ్యము లేదు. పిచికారీ మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. రుచ్యమైన మామలయచందనము ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల

రోగమును మూడుపూటలలో మాన్పును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0. గంధర్వ పార్క సె, రాజమండ్రి, లేక 88, లింగిశెట్టి వీధి, మదరాసు.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టరు (లేకు మార్కు) 586

నుఃఖముతో బచ్చువారు సంకోచముతో పోవుదురు. గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండె యలసిన మోక్షోపాధము. ఆంధ్ర, మూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పో, డ్రాగంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములుంచినను మందు గుణముగలదు. లేలనకు మూత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0 పోస్టేజీ 0-3-0. 1 డబ్బా పాకెట్ వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ వేలం.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకో నువారికి పోస్టేజీ ఇవాల. వర్తమానకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:— ద న ల క్షి కం పె ని, 1-6 వంక పేకేషి, వీధి, పోకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I ఆంధ్రప్రదేశ్ సమస్య

కొంతకాలముగా, విజయవాడ.

ఆయా,

దేశవాదలో జరిగిన 'పంచమ సహస్ర' వారిపత్తును ఇండియా ప్రభుత్వము వారికిని మంత్రిగారికిని పంపదలచిన దివ్యప్రేమతో నా స్వార్థముగా నాండవలసిన దని తాము గోరినపుడు ప్రస్తుత మంత హాస్థితిలోకి ప్రాయ బడినవారి ప్రభుత్వము గావించు ప్రయత్నములలో జోక్యము గలవాడేమిని చేరినంత సాయము చేయుట నా విధియని తలచి, అందుల కంతయు సంతసింది సమ్మతించి యుంటిని. కాని, యిటీవల 'సర్వభారత మహమ్మదీయ' సంఘమువారు పంపుకొనిన నివేదికను దివ్యప్రేమను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు మంత్రిగారి కార్యదర్శిగారు అనివేదికలో నిర్బంధములగు మహమ్మదీయులను విడుదల చేయవలసిన దను ప్రార్థన యున్నదను కారణముచే నానిని నిరాకరించిరిగాన, తిరిగి ఆమహమ్మదీయ సోదరుల విన్నపము దివ్యప్రేమను స్వీకరించి నిర్బంధములను విడుదల చేయవలసినట్లు ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిని మంత్రిగారికిని పంపబడుచు దివ్యప్రేమలలో నానుగొనుట భారతీయగౌరవమునకు భంగకరమని నానునన్ను ప్రబోధించుచున్నది. ఈ కారణమువలన దివ్యప్రేమలలో నే నుండవలసి యెంతవలసి కన్పించుచున్నది చింతింపబడుచున్నది.

జెన్నన బిట్టెనా గాయన,
వార్-ఆల్-లా.

(ఈ దివ్యప్రేమను అంగీకరింపవలెను. మీరు చింతింప నవసరము లేదు. — ఆం. ప. సంపాదకులు.)

II విశాఖపట్టణమున స్త్రీగుబాడ్యము.

ఆయా,

ఈ వ్యాధిని ఈ ప్రాంతమున నివసించుచున్నవారు ఎవరను వినికనియెఱుంగరు. ఈనాటికి పురవాసుల రక్షించుటకు పరిష్కారకటాక్షముతో ఈదేశము దయచేసి కొందరిని సంహరించి మరొకరిని అహుతిచేయ నిశ్చయించినది. ఇప్పటి యవధి చూడగా ప్రజలకు మిగుల భయము తోచుచున్నది. పట్టణము విడిచిపెట్టి జేసేటటు ప్రజలు ఇతర గ్రామములకు వెళ్లి పోవుచున్నారు. ఇందున కొంత గొప్పకారణముకూడ కలదు. ఏమన, వ్యాధిసోకినవారలనేగాక వ్యాధిలేని వారలనుకూడ పురపాలకసంఘమువారు ఉప్పుపేటి యావలిపగ్వత ప్రాంతములకదలుచు స్త్రీగుబాడ్యములలోకి బలవంతముగా పంపిజేయుచున్నారు. అచ్చట చలి యపరిమితముగా నుండుట వలన భరింపలేక ఇక్కడనుండి ఆదాళు పడి ప్రాంతములు గోలుపోవుటకన్న బ్రతికియుండిన బలుగువారనిని బ్రతుకవచ్చునని ప్రజలు వెళ్లిపోవుచున్నారు. వెద్దలే మిక్కిలి భయపడి వారిపట్టుమిక్కిలును వీరవారల కంతకష్టముగా నుండునో చిరునవ్వు గావించుచున్నాడు! ఈ స్త్రీగుబాధి మొదట గొల్లకొని పుట్టినది. ఆదికి కాలేజీ దగ్గరగా నున్న స్త్రీకి కాలేజీ కేంద్రమువలననే వెలుగులేదు. పిల్లలు చాలభయభ్రాంతులైయున్నారు. స్కూలులకు వెళ్లకగోయిన ఆడలైవే దెక్కు పోవును. పనికిను వెళ్లినవారు. ఇందుకు గురించి యెవ్వరు నేమియు నాలోచించుచున్నారు. ఈ భాధలపడలేక సంపాదములు విడిచి యితర గ్రామములకు పోవుచుండుట వలన నాపురుషులు కూడ జరుగుచున్నది. ముందు ముందు దిండ్ల యుద్ధములు జరుగుచున్నో తెలియదు.

బి. కొండరావు.

III

మన ప్రస్తుత కర్తవ్యము.

ఆయా,

రాజ్యాంగ సంస్కారభావము దేశమునందు వ్యాపించిన కొందరిని, అనుకూలరయందు సంతసమును ప్రతిపాదించుచు ఆకురాలియు జనించుచున్నది. న్యాయ మెప్పుడును పలువురియందు వ్యాపించి యిదే సరిమైన మార్గమని బోధించును. ఆ ప్రయత్నము ఏమనగా కృత్రిమములందా ప్రవేశించినవారివలనను లేవనెత్తునో నీరసము, నింద్యము అనియే చెప్పుచుండును. ఆయిప్పుటికిని వారు తమ పూరిక నెరవేర్చుకొనవలయునని పట్టుదలతో ఎట్టి సాహసకార్యమైనను జేయ

సాహసించును. పూర్వకాలమున స్వాధీనమైన కొందరు దేశద్రోహులు 'నాదేశము నాసోదరులు' అను తలంపు లేక దేశమును దేశీయులను కష్టముల సాలానములతో 'చెంటి కిన్' జేడిన 'రేణువైతి' నన్ను యనుభవించునని గతి, నారును ముప్పులకు లోనైరి. నిన్న మొన్న దక్షిణ ఇండియా ప్రజా సంఘమును పేగుతో బయలు దేరిన సంఘము యొక్క నాయకులు ఇరికరకు దేశమునకును, దేశీయులకును ఎట్టి మేలొచ్చిందో ఒక్కరికిని తెలియదు కాని, ఇప్పుడు మాత్రము దేశాభివృద్ధికి ప్రజాశయములను కంటక సాయము లైరి. మన మంత్రపుంగవుడు చెన్నపురికి వేంచేసినప్పుడు వీరికొనసాగు సమకూర్చి దేశము సర్వోపసాలానమును ప్రయత్నియించు, చెన్న రాజధాని ప్రజాసంఘమును విలసిల్లు సంఘమునా రాసన్నప్రయత్నములను ఆంధ్రప్రదేశ్ సామంతులెరుంగనిగావు. సక్రమమైనట్టియు న్యాయమైనట్టియు కొరదగినట్టియు దేశీయుల కోర్కెల కడ్డదనుట కొందరు స్వాధీనమలకు సాధ్యము! అట్లని యూహనకుండుట ఉత్తర పురుషలక్షణముగాదు. ఇట్టి సమయముననే మన మందరమును కార్యోన్ముఖులమై మన వృద్ధికి పాలుపడు చెన్న రాజధాని ప్రజా సంఘము నందు మొంబరులగా చేరి మన సామంతుని చావుట యత్యవశ్యము. మొంబరులుగా జేరు ప్రతివారును సందర్శనమున కొక్కరూపాయి మాత్ర మిచ్చుకొనవలసియుండును. ఉదయమునుండి సాయంకాలము వరకును మనము చేయుకర్మలలో మనము కొను విశేష కష్టపుల ఖరీదునందును సరిపోవుచుందిర ఈ రూపాయ ఎన్నవంతు కాగలదు? మన దేశోద్ధరణమునకై సందర్శనమునకు ఒక రూపాయి యిచ్చుకొనుట పాపమా? మనము మొంబరులుగా చేరి సామంతుని చావుట ఎంత యవసరము, మనము ఇచ్చు చందామును అంత యవసరమే. భవములేనిది ఏకార్యమును నెరవేర్చుటయును దుర్భలము ఎంత వైరాగ్యము తోడను ఎంత త్యాగబుద్ధితోడను కార్య నిర్వహణమునకు సమకట్టిన, సంస్కరణ విధానమునందు ప్రజాసామ్యమునకు పూర్వమగు సామంతుని కలిగించి దేశాభివృద్ధి యందు తానూ గల్గించుటకును దోరతనమువారిని ప్రబలులగు దేశీయులను ప్రబోధించుటకును విడువని పట్టుదలతో పనిచేయుట యవసరము. కావున, ఈ ప్రయత్నములకు మన మిచ్చు చందాధనము సహాయకారి కాగలదుగాన, ఓ దేశీయ సోదరులారా! మీరు పూర్వమైన దేశాభిమానులుగదే, ద. ఇ. ప్ర. సంఘము పట్ల మీరుగలవిముఖతను చె. రా. ప్రజా సంఘమునందు జేరి సాధకపటముకొనగలందులకు కొరుచున్నాను. దరఖాస్తు ఫారములును నిబంధన పత్రములును చెన్న రాజధాని ప్రజాసంఘమునకు (అనగా ఎన్. ప్ల. నేనులోనున్న (పెన్సి డెన్సి అసోసియేషనును) వ్రాసిన పాండగలరు.

బండి బుచ్చయ్య చౌదరి.

IV

దేశవాద మునిసిపల్ సంఘము.

ఆయా,

స్వరాజ్యముకై పట్టుదలతో ప్రయత్నములు జరుగుచున్న ఈదినములలో మా పురపాలక సంఘమున ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు సభ్యులసంఖ్యకు 12 నుండి 15కు పెంచించుటకు గురించి కాకొనిలులో చర్చకు రాగా కొందరు బుద్ధిమంతులు పెంచిన వక్కలేదని నిన్నటి మీటింగులో పట్టుపట్టిరి. దైవానుగ్రహమునల్ల ఎక్కువనుండి యభిప్రాయము ప్రకారము పెంచుకొనలేదని తీర్మానింపబడినది. ప్రతిఘటించిన వారిలో నామినేటరుచైరును మామంతరావు పంతులుగారికరు. వీరు మాయూరువచ్చి సక్రమ నాక్రమముకొని దానికేమనిసివలెపన్ను జేయుచుకొని కాకొనిలులో మెల్లగా ప్రవేశించిన నాటినుండియు పురజనులలో సంక్షోభము కలిగి వారిని శంకుస్థానం చేయుచునుగ అధికారవర్గము వారు ఏమోజెందితరీ ప్రజలలోకలిగిన కలవరము చదువరు తెరిగిన విషయమే. ఇప్పుడు వీరియెరుగును పదవికి కాల మాసన్నమైనది. వీరేకావలెనని కొందరుకష్టపడి బజార్ల వెంటితిరిగి మహజ్జను సంతకములు చేయించి అధికారులకు పంపుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరికై శ్రమపను కంట్రాక్టర్లు మొదలగు వారు తమవిశ్వాసమును జాపుచున్నారు. ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు సభ్యులసంఖ్య పెంచినపొడవను వారిని చెయ్యుచునుగ ప్రజలెన్నుకొనుట కన్నటికి సాధ్యముకాదు. ఇదివరలో కాకొనిలులో కొందరు మామంతరావుగారి యనుచరులును కొందరు కంట్రాక్టర్ల అప్పలస్వామి పాత్రులుగా కృషిలో కాకొనిలునకు వచ్చినవారు కలరు. ఇప్పుడు మామంతరావు

గారు కాకొనిలునకు కొందరు నామినేటరుసభ్యులను రప్పించి నవో వారి గొట్టె నేతిలో బడగలదు. అప్పుడు చెయ్యరును ఎన్నిక విచ్చినయెడల మామంతరావుగారిని గవర్నమెంటు పక్షమున నామినేటరు చేయవచ్చుటకై వారు ప్రజలపక్షమున రాగలగుదురు. ఇంతకంటే మా పట్టణమునకు సంభవింపగల దుష్ఫలితేమిండు గలవా? నిన్నటిసభలో మామంతరావుగారి తోసాటు హెచ్చుపెత్తిక సభ్యులు వలదనివారిలో విన్నకోట సోనిహము పంతులు గారికరు. వీరు అప్పలస్వామి పాత్రులు గారి దయకు పాత్రులు, మామంతరావుగారి మిత్రులు. వడ్డమన్నాటి ఆస్పా రావు పంతులు గారు మాత్రమే గాక కంట్రాక్టర్లు గారి సహాయంతో కాకొనిలులోని కలికష్టముమీద వచ్చినవారు. పోలూరి మామంతరావు పంతులుగారు యూనుఫర్లి సాహెబుగారు చెయ్య మెనుగారి పనులను నెరవేర్చుటలో సహాయ పడుచున్నారు. అదేపట్టి సేకటపుయ్య శ్రీకృష్ణగారు నామినేటరు కాకొనిరు. వీరు గురు ఎన్నికవిషయమై కూడ దనినవారు. వీరిపేర్ల రేటు పేర్లకు తెలియుట ముఖ్యము. వీరిలో ముందు ఎన్నికలద్వారా కాకొనిలులోనికి రా బ్రయత్నించువారుగనుగ వారి విషయమై ప్రజాసాక్షాత్కారతీర్థములకు గురైతిరిగినవారెల్లు ప్రార్థింపవలెనో యోచనచేయవలెను. విజయవాడసభలో చాల కాలము పనిచేసిన సోనిహము పంతులువంటి వారికి నేటి కిట్టి విచారితాభిప్రాయములు ప్రజల హక్కులనిషయములో గలుగుటకు కారణము దురూహ్యము. మామంతరావుగారిని మనస్సులో నిడికొని ప్రజావాంఛితములకు భిన్నము సులభ బూనిన మామిత్రులు వేరుకారణము కనబరుప. నంతవరకు మే మూహించినదే సరియని తెలంపవలసి యుండును. ఇక దేశవాదలో మామంతరావుగారి యుపాయములసాగవు. నూతనకము పొంగింబించుచున్నది. ప్రజానుకూలరగువారిని చెయ్యుచునుగా మాకొనిలువారు కొరుకొనగలరనియు గవర్నమెంటువారు వెంటనే ఎన్నిక సభ్యుల సంఖ్యకు 15 నకు పెంచించి చెయ్యుచును ఎన్నుకొను హక్కును కలిగించెదరనియు నమ్ముచున్నాను.

సత్యవాది.

మదరాసు కార్పొరేషను

నోటీసు. (985)

1917 సం॥ డిసెంబరు 18-వ తేదీని మంగళవారము సాయంత్రమున 5-15 గంటలకు కార్పొరేషనువారి జనరలు మీటింగు జరుగును.

ఈక్రింది విషయములు యోచించబడును.

(1) 1917 సం॥ నవంబరు 16, 30 తేదీలను స్టాండింగు కమిటీవారు చేసిన ప్రోసీడింగులను, 1917 సం॥ డిసెంబరు 7-వ తేదీని చేయబడిన ప్రోసీడింగులను కార్పొరేషను వారు ఆలోచించుట.

(2) 16-17 తాలూకు రివైజుడు ఎస్టిమేటులను తయారుచేయుటను గూర్చి సర్దుగురుస్వామి శెట్టిగారు రుపపాదించిన తీర్మానమును ఆలోచించుట.

(3) సూరాపేటకు సీటి సరఫరాను గూర్చి దొరతనమువారు జారీ చేసిన ఉత్తరమును యోచించుట.

(4) 1904 సం॥ మదరాసు మునిసిపలు ఆక్టుకు 12 షెడ్యూలులో 14, 15 రూల్సు ప్రకారము ప్రస్తుత మున్న కట్టడముల నిబంధనలకు బదులుగ కొత్తవానిని ప్రవేశపెట్టుట.

(5) కార్పొరేషను మోడలు స్కూలులో జాతి వివక్షత లేకుండగ అన్నిజాతుల పిల్లలను చేర్చుకొనవలయునని డాక్టరు విజయరాఘవులుగారు రుపపాదించిన తీర్మానమును పరిష్కారము చేయుట.

మదరాసు కార్పొరేషను } హెచ్. హెచ్. బార్నెట్టు
8-12-17 } ఆఫీసు ప్రెసిడెంటు

ఆంధ్రజాతీయకలాశాల - బందరు.

అధ్యక్ష కోపన్యాసము.

ఈ దిగువ వివరింపబడిన మొత్తములు కళాశాలకు చేరిన వని ఈ నెల 8 వ తేదీన కోన సీతారామారావుగారు బంధననుండి మాన్వవాసిరి. జి. రంగ నాయకులు గారు నిడుబ్రో 20-0-0, గొ. వెంకటసుబ్బయ్యగారు ఘంటసాల 9-0-0, జి. వి. సుబ్బారావుగారు పండిగూడెం 1-0-0, న. సుబ్బారావుగారు కోడూరుపాడు 5-0-0, పి. సన్యాసయ్యనాయకుగారు విశాఖపట్నం 2-0-0, గుంటూరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు బుడవగుంట 8-3-0, వి. బుద్ధప్పగారు మార్సింగ్ పోస్టు అశ్వీను 5-0-0, పా. అంజనేయులుగారు నెల్లూరు 5-0-0, తం. శ్రీరాములుగారు వెల్లటూరు 1-15-0, కంభ. లక్ష్మీనారాయణగారు రాజమహేంద్రవరం 2-0-0, త. బాపయ్యగారు ఛూలిపూడి 2-0-0, వి.వి. వణ్ణుఖంగారు కల్లికోట 10-0-0, ని. శీతారామయ్యగారు చల్లపల్లి 6-1-0, వ్రముత్తంరాజుగారు కైకలూరు 5-0-0, వి. మానుమంతరావుగారు షోళాపూరు 10-0-0, ఎ. జయరామారావుగారు నరసాపురం 60-7-0, నం. నరసింహంగారు తిరువూరు 7-8-0, కె. నరసింహారావుగారు నంద్యాల 83-10-0, ఆ. లక్ష్మీనారాయణగారు రామచంద్రపురం 7-0-0, యం. కోదండరామశర్మగారు నెల్లూరు 10-0-0, వి. సుందరశర్మగారు తగ్గపాడు 4-10-0, ఆ. కైలాస సుందరశర్మగారు పల్లిపేట 2-9-0, వి. వి. జోగయ్యగారు బరహంపురం 45-8-0, పి. శ్రీనివాసయ్యగారు ఒంగోలు 56-5-0, చిం. మహాదేవిశాస్త్రిగారు బొంబాయి 8-0-0, మహారాజాగారి సంస్కృతకాలేజి విద్యార్థులు విజయనగరం 6-0-0, యస్. వి. నరసింహంగారు కర్నూలు 6-12-0, యస్. భావన్నారాయణగారు మంచాల 1-0-0, ఎ. యల్. నరసింహంగారు గుంటూరు 55-0-0, జి. సుబ్బన్నశాస్త్రిగారు వేంకటగిరి 18-7-0, టి. సాంబమూర్తిగారు టెక్కలి 20-5-0, యస్. లక్ష్మీనారాయణగారు నిడమర్రు 57-0-0, భో. వీరవేంకయ్యగారు గుండుగిరి 8-13-0, కో. వీరభద్రాచార్యులుగారు నందిగామ 85-0-0, ఆ. వెంకటసుబ్బారావుగారు భోపయ్య అగ్రహారం 40-0-0, కె. నరహరిరావుగారు అన్నవరం 2-0-0, ఎ. యల్. నారాయణరావుగారు రాజం 12-0-0, వి. బుచ్చిరాజుగారు కోయంబత్తూరు 20-0-0, జె. ఎల్. నారాయణగారు తెనాలి 20-0-0.

గుంటూరు జిల్లా ఒంగోలు తాలూకా పెదకొత్తపల్లి గ్రామ కాపరస్తులు చుద్దా పిచ్చి శైట్టికొమ్మార్లు సుబ్బు శైట్టికి, పోతినేని శేషయ్యవరైరా తావున తెల్లగుంట తొట్టి నలసంవత్సరం లో సాగుబడి చేసిన, నీలిమందును 1534 కేపులు తేలగల 169 కుండలు పచ్చిచుందును కుండ 1-కి 28-8-0 చొప్పున ధర మాట్లాడుకొని 1916 సంవత్సరం నవంబరు నెల 12 తేదిన కడప జిల్లా ఫుల్లంపేట తాలూకా నల్లపరెడ్డిపేటలో ఉండే పచ్చిపులుసు వెంకటసుబ్బయ్య చీరెళ్ల వెంకటస్వామి సదరు తాలూకా యల్లంపేట కాపరస్తుడు పూటుకూరు సుబ్బయ్య అనేవారు కొనుగోలు చేసిన నీలిమందును వారు యంత వరకు పచ్చి బయానాయిచ్చిన రు 1400 పోను కొరవపయి కం యిచ్చి సరకు యెత్తుకపోలేదు గనుక యీడినంబరు 22 తేదిన సదరు కొత్తపల్లి బావూరులో పగలు ఒంటిగంట మొదలు కొని నాలుగు గంటలవరకు ఏలము వేయబోవుచున్నాము గాన సకలమైనవానికి తెలియపరచడ మయినది.

అయిదంకముల నాటకము.

ముద్దులొక్క పవ్యములు!! క్రాంత్యుగ పాస్చుట్లు!!
 ఇహ్యుది మృదుచుధురిశైలిని వ్రాయబడినది. జనసామాన్యమున కెల్లరతు సుబోధకము. ప్రదర్శనానుకూలముగ నున్నది. భక్తిసమూహమున చక్కని కణ్ణులు కాది వర్ణముట్లు లతో నిండియుండును. ఒక పర్యాయము చదివినను ప్రవర్ణించినను విడువరు. దీనిని గూర్చి జెల్లూరు వాస్తవ్యులును బందరు నోటిలు కారేటి ప్రావేశురగు శ్రీయుత ముస్తరాజును గుబ్బారావు, ఎం. ఏ. గా రొసంగిన యభిప్రాయమును చదివిన ఈ నాటక రాజముయొక్క ప్రాశస్త్యము చదువరిలకేజీ బోధపడును. రూ. వెల 1—0—0 కేవలకూలి వేరు.

(గంభకర్త:— పసుమర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రి,
(980) పొట్టిపేట, గుంటూరు

[illegible]

మధ్యాహ్నం

మరల మధ్యాహ్నము కైసభ.

వేళ వైసడి. సుమారు ౪ గంటల పాటు గడుగుటలన్నరకు పధనమూ
జరిగినది. అప్పుడు తీర్మానముల వరకు విషయ నిర్ణయసభ
వరుసగ (౧) రాజధక్తి (౨) నాటి చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.
మాంటేగ్యూగారికి స్వాగతము (౪) గారి నిర్వాణము (3)
(౫) అంగ్లో హైంద వాందోళనము (౬) గ్రెగు లీగు పథకము
(౭) ఫ్రాన్సిక స్వపరిపాలనము (౮) విద్య ప్రతిపాదనల విమర్శి
(౧౦) జిల్లా రిజిస్ట్రారు కచ్చేరి (౧౧) (౧) నీటిసప్తయ
(౧౨) ఆంధ్రరాష్ట్రము మున్నగు విషయహింద్రి వంతెన
ములు అనేక ప్రముఖులచే నుపపాదించబడినవై తీర్మాన
అందు ముఖ్యులు గొన్నిటిని గురించి సమాదించబడినవి.
వ్రాయబడి యున్నది. సి. పి. కృష్ణా మాత్రము ఇందుకు
స్వరాజ్యతీర్మానము నుపపాదించిరి. కావున నాయుడు గారు
యొక్క అర్థమును సభ్యులకు స్పష్టగ్రెగు-లీగు పథకము
నాయుడుపైటి గాడ్లచే ప్రారంభించబడియు గ బోధపరుచుచు
మము కేవల మక్రమమని ఖండించిరి. వేద బ్రాహ్మణేతరీద్వ
నరసింహారావు గారు బలపరుచు ఈ తీర్మానమును రా. బ.
గ్రెగు-లీగు పథకమునకు మూలబలమికి స్వపరిపాలనము కాం
రాష్ట్ర తీర్మానమువై కొంత విచిత్రమ స్పష్టపరచిరి. ఆంధ్ర
యద్దానితుదకు ఏనుగురుతప్ప తక్కినవా చర్చజరిగెను. కాన
అందు నలుగురు అరవవారు. ఇద్దరు అరవ దరు నామోదించిరి
లు, తీర్మానములవై చర్చ అయినతరువాత కేములూని ఆంధ్ర
పన్యాసముతోను వారికి సమర్పించబడిన పుస్తకములతోను

ఆచరణసాధ్యము గాదు. అది జాతీయ జీవనమును పూర్తిగా
చూపించును. మన సంఘమునగ నంతశ్శాఖలు మెండుగా నున్న
వని మనము చింతింపి చుంటిమిగాని రాజకీయములందు మన
మిప్పుడు వానినే బలపరుచుచుంటిమి. ఒక చేత ప్రోసిపుయ్యుచు
వానినే మరియొకచేత నాదరించుచున్నాము. ఆయావృత్తులను
కాపాడదగును. విద్యను వ్యాపింపజేసి చాఫ్లములను పోగొట్టి
దగును.

తమ్ముడు నీచపరుచుకొని ప్రస్తుతము మేము స్వపరిపాలనమునకు సుచుర్రులము గా మని చెప్పకొన జంకనివారితో మన మేకికేదనిపజాలము. అట్టి భ్రాంతి మనదరి జేరగూడదు. అత్యవినాశమును సంపూర్ణముగ నలగరుచుకొని ఇదివరకే చాల కాలాతితమైనదని మనము భావించవలెను. భావనావైచిత్ర్యము కలనజన్మింపవలెననినగాఢనిద్రయందువారి నేమునిగియుండనిందు. మనము పొరుగుముతో కాంక్షన విధానము నలంబించ దగును. రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన మొసంగ బడుటకు ముందు రాష్ట్రీయ పునర్విభజనము ముఖ్యముగా జరుగవలెను. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభజనమే శ్రేష్ఠ తమ మని పలువురు నుడివిరి. అట్లుగుటలన ఆంధ్ర రాష్ట్రసంశ్చకత స్పష్టమగుచున్నది.

సభ సమాప్తి నొందెను. సభా సంతరము సభా భవనమునుండి రా॥ బ॥ నరసింహ రావు గారి యింటివరకును జరిగిన యూరే గింపు టుక్కినను గడురవ్యముగా నుండెను. అధ్యక్షుని బండి మీద సేతు జూచినను స్వరాజ్య పతాకములే. అనేకులు పెద్దలు, వజ్రీళ్లు, పతాకములను బట్టుకొని బండి వెంటగడచిరి. కానెత్తముమీద సభ ఆర్థి నిధములను జయప్రదముగా గలిగెను.

ఆరవ కడప మండలసభ

అత్యవసర సమావేశమున ఉపన్యాసము.

2-12-17

కే. గుండురావుగా రిట్లు పద్యపించిరి.

బ్రిటిషు పరిపాలనముక్రింద స్వపరిపాలన మందరిచేత ప్రశంసించబడిన విషయము. పాలిత ప్రజలకు స్వపరిపాలన వైభవమును కరచుటయే బ్రిటిషువారి ముఖ్య వైస్మయము. ఈ దేశమున పాలక బాటయను నది యొకటిలేకపోయినచో 1858 వ సంవత్సరపు ఛార్టరు ఆక్టు సంకల్పము. 1858 వ సంవత్సరమున విక్టోరియా రాణిగారు చేసిన ప్రకటనము సర్వ బాలి సమర్థమున ప్రకటించినది. దానినే ఎవ్వరైనా చక్రవర్తులు గూడ బలపరచిరి. స్వపరిపాలనముగల అధినివేశన ముఱవేసినప్పుడు పరిపాలనా విధానమే ఇండియాలో గూడ ప్రేరేపకతలను 1909-వ సంవత్సరమునందు ఛార్టరు వారు విధానముగా కోరెను. అంతకు పూర్వము రిభిల్యూషన్ వాకో క్కా వెల్లియన్ గారిని 1906-వ సంవత్సరము కలకత్తాన గ్రహించిన పాత చట్టమును మహాసభ కర్వకులే వహించి కీర్తితే ఘోషించినా దానిని గాఢంగా రిజిలమడిచిరి. "స్వపరిపాలన గ్రహించుకొంటేనే ఛార్టరు అధియముఖ్యసాధనము. మనదియే ఆకర్షణమును పొందకపోయినది" పాశ్చాత్యులువారిచేతను బందెట్టి హక్కులను కలిగియుండిన భారతీయులు భరత ఖండమున వర్జిత హక్కులను కలిగియుండవలెనని నాలోచింపగా మొదటినుండియు వాదించుచుండిరి. "స్వపరిపాలన మియ్యదిగిన కాలము పూర్తిగా చేపూరుటయే గాక అది చేపూరి పెక్కు వత్సరములైనది" అని గూడ నాలోచింపగా ఖండితముగనుడిచిరి.

1916-వ సంవత్సరమున జూలై నెల నగరమున జరిగిన ఛార్టరు సభ కర్వకులే వహించిన సర్. ఎస్. పి. సింహా గారు దొరతనము వారిని కోరెనదియే. "ఇండియాకు స్వపరిపాలనము నొసంగుటయే బ్రిటిషువారి సంకల్పమున వెంటనే ప్రకటించవలె"నని సింహాగారు కోరిరి. ఆ విధానమును పెక్కు పురుషాంతరముల నుండి బ్రిటిషురాజనీతిజ్ఞులు ప్రకటించిరి. సాంప్రదములు దానిని స్థిరపరచిరి. పార్లమెంటు సభవారు దాని నామోదించుచు కాసనములను చేసిరి. ఇండియా చేతను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున ప్రధాన భాగముగ నుండి ప్రభుత్వము బాధ్యతలను ప్రభుత్వమును బడయుటకు స్వపరిపాలనా ప్రోత్సాహములను హెచ్చించుటయును ప్రతిభాభివృద్ధియును భారతీయులను హెచ్చుగా నియమించుటయును బ్రిటిషుదొరతనము వారి సంకల్పమున 20-8-1917 వ తేదీని పార్లమెంటు సభాభవనమునందు మాంటాగూగారు నుడిచిరి. అందుకు కార్యములను వెంటనే ప్రారంభించవలెనని వారు కలచిరి. ఇట్లు నడుచుబడియుండగా కాసన వ్యతిరేకముగాని విధానమున స్వపరిపాలనమును బడయుటకు మననాయకులు ప్రయత్నించుటలో రాజద్రోహ మెచటగలదో మిగిలినవారలెను. అంతయును బహుశా ముందగ భారతీయరాజనీతిజ్ఞులు స్వపరిపాలనమును బడయుటయొందుట అనుచితమని ఆంగ్లో యుండి యుటలు స్వయం నియుక్త బ్రాహ్మణేతర వాదనలను మనల నిరసించుట నిరర్థకము. కేవలమత్యయము. ప్రవాసభూమి విశ్వవ్యాప్తమునందగ ఈయన ప్రజాసభాక సంతకముగలకే జరుపబడుచుండగా ప్రవాసభూమి సంతకమును నెలకొల్పటకు అధినివేశనముల వారు యత్నించుచుండ మననాయకులు మరుగుగావించియుండిరి చాలనింద్యమగును. కాసన సభలలో అసభి కారుల సంఖ్య హెచ్చుగా మండవలెనని 1909 - వ సంవత్సరమున చేయబడిన మింట్ మార్గ సంస్కరణములందు వివరింపబడినది. ఆ ఆధిక్యత నియమితసభ్యులవలన కలిగింప గడుచున్నది. వారు సాధారణముగ ప్రభుత్వముననే యుండును గాన నీ అసభి కార సభ్యుల ఆధిక్యత నామమాత్రము.

ఆంగ్లో ఇండియనుల ప్రాతినిధ్యము సహజము. వారికి మనము సంసిద్ధులము కాకలెను. విలియం బెంటిన్ ప్రభువు కాలము మొదలు కానింగు రిజు ప్రభువుల పరిపాలనమునందు నేటిదేశమునూడ ఆధి కారము సహమాత్రముగ కదలవలసి కచ్చినను వారు ప్రాతినిధ్యమును పొందవలెనంద నుండలేదు. వారికి నిరంకుశాధికారుల పత్యమును బడయే ప్రత్యము. నిరంకుశాధికారుల కింతలము పరిపితమునన గూడ నుండను. ఆంగ్లో యుండి యును ఆధి కారులు ఆధి కారులు నేడునును అసభి కారులు చేతమును. గాలించి ధనమును గొనిపోవుటయును స్వకాలమునందును శాశ్వతముగ జరు

గవతని వారధిలించెదరు. వారు దేశాభివృద్ధిని కోరెన మందురు గాని క్రియచిత్తము దృఢము చుందురు. వారు స్వపరిపాలనమును కోరెదమందురు గాని అది యుగాంతమువరకును లభించగూడదు.

బ్రాహ్మణేతరము.

బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమన్వయ ఇతర గాఢములందున్నట్లులేదు. ఈ గాఢమునకు త్ర మతిశయమైనది. కాని ఈ రాజధానిలో చిర కాలమునుండి దేశ సేవ చేయుచున్న బ్రాహ్మణేతర నాయకు లందరను కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణములనే కోరుచున్నాడు. కాని పెట్టి నాయకులను ననుసరించువారు కొందరు గలరు. వీరు కోయంబువూరు విక్రమ్-వోలు బెనవాదలలో చేసిన తీర్మానములనుబట్టి బ్రాహ్మణేతరల సంఘముల వారు రాజకీయములలో పాల్గొన సమర్థు లగుచరకును కాన్యనిర్వాహకులు కాసనసభలకు బాధ్యులు కాగూడవని స్పష్టమగుచున్నది. కొన్ని కాలము మాత్రమే కాసనసభల యాజమాన్యముక్రింద నుండవలెననియు ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యములను వెంటనే యిచ్చి బ్రాహ్మణాధిక్యతను తగ్గింపవలె ననియును వీరు కోరిరి. బ్రాహ్మణులే హెచ్చుగా నియోజింపబడుచున్నారనియు బ్రాహ్మణులు విద్యాధికులుగా నుండుటవలన చాల కలుకుబడి కలిగియున్నారనియు వారు నుడిచిరి. ఇది దుష్ఫలవాదము. సమర్థు లగు బ్రాహ్మణేతరుల న సమర్థు లగు బ్రాహ్మణులు త్రోసి పుచ్చివేటుట నిదర్శనములు చాలయరుగు. దీనికి ప్రతిక్రియను సంస్కరణములలో కాంగ్రెసువారే నూచించిరి. ప్రస్తుత నియోజక వర్గము లనుకూలముగ లేవనిరి. నియోజనాధికారమును విస్తరింపజేసిన నీ బాధతొలగగలదు. మరికొంత మంది భూస్వాములకును అదాయపు పన్నులనిచ్చు వారికిని నియోజక స్వాతంత్ర్యము నొసగిన ఈ చిక్కు తొలగ గలదు. బ్రాహ్మణేతరులలో విద్య ఆధి క ము గ వ్యాపించ వలెనని నిష్పందిత కాసన మనులలోనికి రావలెను. ఆ కాసనమున కర్వంతరముకలిగించిన వారు నిరంకుశాధికారులగు ఆంగ్లో ఇండియనులుగాని బ్రాహ్మణులుగాదు. కీర్తితేఘలగు గోపాలకృష్ణ గోశ్వేగారి కాసనమును వారు సాగనీయలేరి. అదిగాక స్వపరిపాలనమును బడయునరీతి ఏదోకము ననుగూడ హెచ్చుచుండి ప్రజలు విద్యాసంపన్నులుగా నుండి యుండలేదు. 1882-వ సంవత్సరమున ఆంగ్ల దేశమున సంస్కరణ కాసన మామోదింప బడునరీతి కచటి ప్రజలస్థితి ఇంత కన్న బాగుగ నుండలేదు. అట్లుండినను ప్రతినిధి పరిపాలన మేర్పరప బడినది.

కొంతమంది బ్రాహ్మణేతర స్వయం నియుక్త నాయకులీరాజధానిలో భిన్నాభిప్రాయము లేనంతమాత్రమున దేశము నకంతకును ఆభివృద్ధికలుగ కుండవలసినదేనా? 80 వత్సరముల నుండి కాంగ్రెసు సభవారు చేయుచున్న ప్రయత్నము నంతను ధ్వంసము చేయుట వీరికి తగునా? కాదు. దేశాభివృద్ధి నిలచి పోవునది గాదు.

ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యము 1909-వ సంవత్సరమున మొదట నీ దేశమున మహామృతీయులకు తాత్కాలికముగ నియమించినది. అందులకు గోశ్వే మార్గ ప్రభువు గాను మున్నగు నాయకు లంగీకరించి యుండలేదు. 1908-వ సంవత్సరమున వివిధ మతములకు ప్రాతినిధ్య మియ్యవలెనని యిచ్చించి కత్తు పి కాపురమురాజు బొప్పిలియహారాజు దివానుబహదరు పి. రాజరత్న మొదలగు కొల్లంగోడురాజు గా. ఎం. కృష్ణ నాయకు (తిరువాన్కూరు దివాను) గాల్గురు మరి పెక్కుమంది బ్రాహ్మణేతర నాయకులు దానిని నిరసించిరి. కాన్య నిర్వాహకులు కాసనసభలకు బాధ్యులు కాకలెను.

ఆంగ్లో ద్యమము.

ఈయనయ్యము పొరంధమై 6-వ వత్సరములైనది. 89000 చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణమును 170 లక్షల ప్రజలను కలిగిన 11 ఆంధ్రమండలములను ప్రత్యేక గాఢముగ నేర్పరపవలెనని కోరుట వీరితత్వము. 5 మహాసభలు జరిగినవి. 6-వ సభ కర్నూలులో జరుగనున్నది. చాలమంది అనుకూలురుగా నున్నారు. కాంగ్రెసు వారు గూడ నీ తిలగు మండలముల కొక కమిటీ నమరుతించిరి. మాంటాగూగారి కొక విజ్ఞప్తిని సమర్పించుటకు వీరునిశ్చయించిరి. మనము మన నిశ్చయ భావముతో దీనికి సహకారులము కాదగును.

- 10 -

మన్యరాష్ట్ర కాసనసభ:—కాసనసభ 10 వ తేదీ 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. సభయందు 139 ప్రజ్ఞలకు ప్రభుత్వము వీరుబడినది. వీటియందు 45 ప్రజ్ఞలు విద్యా విషయములకు సంబంధించినవై యున్నవి.

పాట్నా విశ్వవిద్యాలయము.

విశ్వవిద్యాలయపు ఛాన్సలరుగ లెఫ్టెనెంటు గవర్నరు సెనెటుసిండికేట్టు సభలసభ్యులను దొరతనమువారి మందిరమునకు 9 వ తేదీని రానించిరి. విశ్వవిద్యాలయపు సభ్యుల తరపున వైసు ఛాన్సలరు ప్రసంగింప గవర్నరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. సెనెటు సభయందలి అసభి కార సభ్యులకు వైసు ఛాన్సలరున్ను, విశ్వవిద్యాలయపు సభ్యులుగ నుండి తమ కళాశాల పండితులను ప్రెస్సి పాలులు న్ను వెట్టి సెంటు గవర్నరున కరిగించిరి. పరీక్షా వర్గమునకు చెందిన యువశి్షులను విద్యాశాఖా డైరెక్టరు లెట్టి సెంటు గవర్నరునకు పరిచయ మొనర్చిరి.

ఆదినమున మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కలీజియేటు స్కూలు మందిరమున విశ్వవిద్యాలయపు సెనెటుసభ ప్రథమమున గమావేశమయ్యెను. వేలెట్టియ యుద్ధమున కాలగతి నొందిన ప్రిన్సిపలు (పాట్నా కళాశాల) రెస్సెయిగారి మరణమునకు విచారమును నూచించు తీర్మానమును వైసు ఛాన్సలరు ప్రవేశపెట్టెను. అనంతరమున జెన్నింగ్సు గారి కొకచిన్న ప్రసంగ మొనర్చిరి. పాట్నా విశ్వవిద్యాలయపు నిబంధనము లామోదిత మగు వరకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు నిబంధనములు తమ సెనెటు సభాచర్యలకు వర్తించునంతవరకు తాత్కాలికముగ నామోదింపవలసినదని న్యా|| సర్ ఆలి ఇమాము గారు పపాదించిరి. చిక్కు తీర్మానములను విచారించి, ముందుజనరీ 1 వ తేదీని సమావేశమగు సెనెటు సభకు రిపోర్టు సంప్రదింపు త్ర మొక కమిటీని ఏర్పరపవలసినదనియు, కమిటీయందు సెనెటు సభా సభ్యులు 15 రు కంటె సభి కముగ నుండగూడవనియు గా|| కృష్ణ సాహెబ్ గారు పపాదించిరి. వై విషయ మామోదితమైనచో, కమిటీయందు ప్రకారము సభ్యుల నేర్పరప నగును. — వైసు ఛాన్సలరు గా|| న్యా|| సర్ ఆలి ఇమాము, గా|| న్యా|| చాప్ మను, హాస్సేయిమాము, జి. ఇ. షాకసు, సచ్చిదానంద సింహా, భానుబహద్రు ఫక్రుద్దీను, డి. ఎస్. సే ను, డాక్టరు కే. ఎస్. కాల్లువెలు, ఇ. ఎ. హారసు, జె. హెచ్. టి కెటు, రాజేంద్ర ప్రసాదు, గా|| గో పాల బందుదాసు, రిజిస్ట్రారు, ఉపపాదకుడు. కమిటీ యందు 9 రు సభ్యులు సమావేశమైనచో, సభవారి చర్య యామోదిత ము గావలయును. విద్యార్థులకు చేర్చుకొనుట, మరియొకచోటి కేరస ట్టుకుమతిండుట, విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరిన కళాశాలలయందలి విద్యార్థులు మున్నగువాటికి సంబంధించిన కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపు నిబంధనములలోని 23, 24, 26, 27 ప్రకరణములు ముందుసంవత్సరపు ఏప్రిలు 1 వ తేదీ వరకు పాట్నా యందుగూడ నమలులో నుండునట్లు నామోదించునది అని కాల్లువెలుగారు పలికిపాదించిరి.

అక్టోబరు 1 వ తేదీ నండి 1918 సం॥ పు జూను 30 వ తేదీ వరకు ఆయనకు మదింపు పట్టికను జి. ఇ. షాకసు గారు ప్రవేశపెట్టిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున పరీక్ష రునును, లెట్టు నమూనాచేయబడు చున్నచో ఆతిరునె యిచటగూడ రును ము తేర్పరపబడవలసిన దని గా|| న్యా|| సర్. ఆలి ఇమాము గారు ప్రతిపాదించిరి.

బల్లారి నరసవినుదిన సభవారు

1917 డిసెంబరు 12-వ తేదీ బుధవారము

సాయంత్రము 5-30 గంటలకు

పాంచాలి స్వయంవరము.

అరు నాటకమును

విక్టోరియా వర్సిక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు.

పురుషులు రూ. 2, 1-3, 1 అ. 8. స్త్రీలు రూ. 2, 1, అ. 8.

టిక్కెట్టు:— చింతాప్రి పేట ఆయామొదలి వీధి,

నెం. 11 రు గల సభా భవనమునందును హాలువద్దను దొరకును.

గావుబహదర్ డి. హెచ్. గాడ్. డి. గోపాలాచారి, బి. మానరావు,

త్రెసిడెంటు సెక్రటరీ. జనరల్ మ్యానేజరు.

స్థానికవార్తలు

(౧)

అవరుడే లక్ష్మి బేగు ఫలితములు:—వైఫలితములు రేపటికినము 11 గంటలకు మార్ వెలివియనులో హిందూనామకాండక.

కింబర్లీ కల్:—వైఫలితములు నిన్న సాయంకాలమున కల్బందరమున సమావేశమై కింబర్లీ కల్ అనుపేరును విరచితముగా కల్బందరమున ముద్రించును.

చెన్నపురి రేవు కల్:—ఈ నెల 14 - వ తేదీ కుక్రవారము సాయంత్రము 6½ గంటలకు కల్బందరమున కల్బందరమున సమావేశమయ్యెదరు.

హిందూ యూనియను కమిటీ పాఠశాల, చూర:—వై పాఠశాలాకార్యనిర్వాహక సంఘమువారు రేపటికినమున అవరుడే ఉత్సవము జరిపెదరు.

క్రొత్తవకీళ్లు:—ఎస్. శివరావు అయ్యగారు నుండి రామస్వామి అయ్యగారును నిన్నటికినమున హైకోర్టు వకీళ్లుగా నామోదించబడిరి.

జె. సి. ఆదమ్ గారు:—డిప్యూటీ పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు పదవియందు నియమించబడిన సి. సి. ఎస్. వైల్లింగ్ టోనసన్ జె. సి. ఆదమ్ గారు రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుపదవియందు నియమించబడిరి.

చెన్నపురి ఆంబ్యులెన్సు కోరు:—ఈ సంఘానికి ఇంతవరకు రు.1518-4-0 లు చేరిన వారి తెలుపబడినది. కాని రేపడు వారు రు.100 ను రావుసాహెబు డాక్టరురామారావు గారు రు.100 ను యిచ్చిరి.

సి. ఆర్. టి. హైస్కూలు:—ప్రస్తుత విరోధా మహాసభామంత్రి బాబులు నేటి సాయంకాలము 5 గంటలకు పాఠశాలాభివృద్ధి కమిటీ సమావేశమయిరి. ఒక ఆజ్ఞాపించి ఒక టిక్కెట్టు కొనివారు మాత్రమే లోనికి విడుదలయ్యెదరు. జరుగిన ద్రవ్యము అవరుడేనికి పంపబడును.

కలవల కర్ణాటక స్టేట్ గారి హిందూబాలికా పాఠశాల, చింతాద్రిపేట:—రేపటి సాయంకాలము 5 గంటలకు వైపాఠశాలాభివృద్ధి కమిటీ అవరుడే ఉత్సవము జరుపబడును. ఎస్. లాబరన్, బి.ఎ. ఎల్.టి. గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

ఆరోగ్యవన్యాసము:—నేటి సాయంకాలము 5½ గంటలకు రిపబ్లికన్ కమిటీ కమిటీ సమావేశమయిరి. 'కాళాహరము' ఆరోగ్యమును వృద్ధిపరచును' అను విషయము నుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. డాక్టరు చంద్రశేఖరఅయ్యగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

మహమ్మదాలి మోకతాలీగార్ల నిర్బంధ వాస విమోచన నిధి:—గతనెల 9 వ తేదీ నుండి ఉత్తర హిందూస్థానమున వై నిధికి 1600 రూ॥ లు జమ అయినవి. తలచేసి నివాసులగు మహమ్మదీయులవలన 250 రూ॥ జమయైనవి. మొత్తము రు.1850 లు.

పెరయూ మహాజన సభ:—వై మహాజన సభ రంగూను కాళాధ్యక్షులగు వి.జి. వాసుదేవపిళ్ళగారిని ఆహ్వానించుటకు చెన్నపురి పెరయూ మహాజనసభవారు యీ నెల 14-వ తేదీ సాయంకాలము లేనాంపేట టెంపెరెన్సు ఉప న్యాయ మండలిమున మొక సభ గావించెదరు. ఎస్. బలసింగము సత్వివాద గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు.

బల్లారి సరసవిద్యోగ సభ:—పాంచాలీ స్వయం పరనాటకము:—యీసభవారు రేపు (12-12-17)బుధవారము) సాయంకాలము 5-30 గంటలకు విక్టోరియా పురమండలిమున పాంచాలీస్వయంపర నాటకమున ప్రదర్శించెదరు. టిక్కెట్టు చింతాద్రిపేట అయ్య మొదటిపిల్లి నెంబరు 1, 2, ౪ల సభాభివృద్ధి కమిటీయూ హాజరయ్యెదరు కూడ దొరుకును.

అవరుడే:—లిలాతారను నాటకము—మేక్వియరు కల్బు—ఈ నెల 12-వ తేదీ బుధవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు పెరయూను సి. ఆర్. సి. హైస్కూలు భవనమున డబ్బూ. సార్వేంటుగారి అధ్యక్షతన నీసభవారు టి. ఎం. భావ్యం గారిచే వ్రాయబడిన లిలాతారను అను క్రొత్తనాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ముత్యాలపేట హైస్కూలు:—ఈ నెల 12-వ తేదీన పాఠశాలాభివృద్ధి కమిటీ సమావేశమయిరి. జరుపబడును. ఉదయము 8-30 కు ప్రాసనె కే. రామానుజాచారి గారు ప్రదర్శనమును తెచ్చెదరు. సాయంకాలము 6 గంటలకు మెరిపు రావుసాహెబు కలవల రామానుజం శ్రీశ్రీగారి అధ్యక్షతన ౫. నుబ్రహ్మణ్య భారతీగారిచే వ్రాయబడిన "భారత" నాటకము ప్రదర్శించబడును.

హిందూమహిళా లక్ష్మీవిలాస సభ చెన్నపురి:—రేపు (12-12-17) సాయంకాలము 4 గంటలకు ఈ సభవారు తిరువళ్ళిక్కడి హిందూహైస్కూలులో అవరుడే ఉత్సవమును జరుపుదురు. శ్రీమతి.మార్తె రాసన్నలు. వచ్చు వారు ఒక ఆజ్ఞాపత్రమును మొత్తమును నిధికియ్యవలెను. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు నల్లరంబిపిడినండి చక్రవర్తి పటమును దేవాలయమునకు నూరేగించి పాఠశాలా మండలిమున నటకానిహించెదరు. 4 మొరలు 6 వరకును గానము కోలాటము ఉపన్యాసములు మున్నగునవి జరుగును.

చెన్నపురి టెంపెరెన్సు లీగు:—లీగు వారు నేటి సాయంకాలము 5½ గంటలకు వై. ఎం. సి.ఎ. ఆడిటోరియమునందు సమావేశమయ్యెదరు. చెన్నపురిలో లై సెన్సులు ఇచ్చు బోర్డును నియమించుటకు లీగువారు తీర్మానించిన తీర్మానమును చెన్నపురి దొరతనమువారికి పంపుటను గూర్చి యాలోచించ బడును. గా॥ రాయబహద్దూరు బి. ఎస్. శర్మ, గా॥ టి. రంగాచారి. రివరెండు డి. జి. ఎ. లీట్ గార్లు ఇంకాలో శ్రద్ధాపాఠకు. రివరెండు అలెగ్జాండరు మోఫ్టు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు.

శ్రీ హనుమద్గ్రంథాలయము నారాయణవరము:—ఈ నెల 9 వ తేదీన చిత్తూరుజిల్లా నారాయణవరములో భారతీయ పరిశ్రమలనుగూర్చి శ్రీయత గాడిచెల్ల సర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ. గారు మూడుగంటలనే పునస్సించిరి. 300 మంది సభకు వచ్చి పిచ్చట చిత్తూరు హైకోర్టు వకీలు సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యగారు గ్రంథాలయమును ఉచిత పఠనాలయమును రాత్రిపాఠశాలను తెరచిరి. గ్రంథాలయమున శ్రీహనుమద్గ్రంథాలయమని పేరు పెట్టబడినది యొకరు మాకు వ్రాసిరి.

శ్రీయదుకుల మహాసంఘము:—యాదవకుల అసరసభ గత ఆదివారమున తిరువళ్ళిక్కడిలో జరుపబడి యీక్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి. ఆర్. ఎస్. విజయ రావులు నాయకు గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. యాదవులకు విజ్ఞప్తి చేసెనా నా ఆంగ్లము, ద్రవిడము, తెలుగు భాష ల లోము ద్రించి పంచి వెట్టి బడుటకును, సంఘనిబంధనల నమోనా మరెయ్యక పర్యాయము జరుపబడు సంఘసభ్యుల సమావేశములో నాలోచించబడుటకును తీర్మానించబడినది. ఈక్రింది కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు ఎన్నికొనబడిరి. రావుసాహెబు టి. రామకృష్ణ పిళ్ళ, బి. ఏ. గారు సంఘాధ్యక్షులుగను, సి. కృష్ణస్వామి పిళ్ళగారు ఉపాధ్యక్షులు గను, ఎం. కే. ఆర్. హమ్మూర్తి పిళ్ళ గారు సహాయక కార్యదర్శులుగను నెన్నుకొనబడిరి. టి. రామకృష్ణ పిళ్ళ బి. ఏ. సి. ముత్తకృష్ణపిళ్ళ, టి. ఆర్. కృష్ణనాథపిళ్ళ, సి. ముత్తస్వామిపిళ్ళ, వి. రాజారామపిళ్ళ, ఎస్. మొకటా చలమపిళ్ళ ఎం. కే. మోహనరంగము పిళ్ళ, రావుసాహెబు సి. హమ్మూర్తిస్వామిపిళ్ళ, ఆర్. ఎస్. విజయరావులు, నాయకు, ఎం. పరమేశ్వరముపిళ్ళ, ఎం. నేలగోపాలపిళ్ళ గార్లు ప్రతినిధిసంఘసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

పోలీసు డిపార్టుమెంటు
స్వేచ్ఛలు టెంపులను తీసివేయుట
జి. ఓ. 1492 - 26-11-1917

(పిసిను వైటింగు, క్రిమినలు జుడిమలు టెంపు, అక్కోం ట్టు స్వేచ్ఛలు టెంపు, మున్నగు స్వేచ్ఛలు టెంపు లేవియను పోలీసు డిపార్టుమెంటు ఉద్యోగములకు వేసికిని అసరము లేదని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

బి. ఏ. హాన్సు పరీక్ష.
జి. ఓ. 1498-26-11-1917. జేశరత్నక సేవలో చేరిన బి. ఏ. (హాన్సు) విద్యార్థులు ఇంటర్మీడియటు పరీక్షలో కృతార్థులైన సంవత్సరము మొదలు 5 సంవత్సరములు చాటుకుండా ఈ పరీక్షకు వెళ్ళవచ్చును. నాలుగు సంవత్సరములు చాటుకుండనే వీరు వెళ్ళవలసియుండెనుగాని సేవలో చేరినవారికి ఒక సంవత్సరము హెచ్చుగా నీయబడినది.

న్యాయస్థాన వార్తలు.
హిందూజేశ కార్యదర్శిగారి వై దావా తేయబడుట:—అబ్దుల్ నూరు, బోపేదాసు, పురుషోత్తమదాసు, ఎస్. లక్ష్మీకాంత్ అనువారు నలుగురును చెన్నపురి కలెక్టరువారి ను 1916-17 సంవత్సరముల రాబడిపన్నులకు దస్తావేజును వ్రాసికొనిరి. దస్తావేజులో వివరింపబడిన మిగతా 3 సంవత్సరములకు హిందూజేశ కార్యదర్శిగారు కూడ జవాబుదారు అగును రని తీర్మానించవలయు నని నై నలుగురు వాదులచే హైకోర్టులో దావా చేయబడినది. మొన్నటికినమున హైకోర్టువారి కింది సారాంశములను యిచ్చినారు.
ప్రతివాది నైని వాదులు దావా తేయబడుట అవకాశమున్నదా లేదా?

15-వ సంవత్సరము 5-వ ఆర్డర్ ప్రకారము దావా అంశములు రద్దుచేయబడనేరవా?

వై 5-వ ఆర్డర్ అమలులోనికి తచ్చివరకునా దస్తావేజులోని మరతుల ప్రకారము కడమ మాకు సంవత్సరములను కొట్టివేయుటలో ఆటంకపడవడలేదా?

అను నీమాదు సాగాంశములకు పుట్టివవి. ఎల్. ఏ. గోవిందరావువయ్యగారు, పి. తిరుమలాచారిగార్లు వాదుల పక్షమునను, గవర్న మెంటు సాలిసిటరుగారు ప్రతివాది పక్షమునను వాదించెదరు.

ఎస్. పి. సి. ఏ. జంతుప్రదర్శనము
విరాళముల నిచ్చినవారి రెండవపట్టిక
హెచ్. ఇ. వెంట్లండుపుపు జి. సి. వి. ఇ; హెచ్. హెచ్. మైసూరు మహారాజా జి. సి. ఎస్. వి. గా॥ సర్. జానువాలెను; గా॥ న్యా॥ డబ్బూర్, డబ్బూర్, కిలిపు; గా॥ న్యా॥ సి. జి. స్పెన్సరు; గా॥ దివానుబహదూరు న్యా॥ టి. సదాశివయ్యగారు; గా॥ న్యా॥ టి. వి. కేమగిరి అయ్యగారు; పర్రాకమిడి రాజా; వేంకటగిరి రాజా; పుయ్యూరు జమీందారు; గా॥ గార్ల ను ప్రే జరు; హె (సి) ట్రైలువెలు; పి. డబ్బూర్, పార్తిపిడి; ఆర్. టాడు; రావు సాహెబు. నంబెరుమాళు నెట్టి బి. ఏ; ఎస్. రత్న వేలు నెట్టి; ఎస్. ఏ. టి. ఫోర్బస్; పి. ఎస్. జాక్సను; టి. రాజగోపాలాచారి బి. ఏ; ఎస్. వీరరాఘవాచారి; ఎం. వార్నడెలసతి, నాగపట్నము; ఎం. జి. కృష్ణారావు, కోయంబుత్తూరు. సబు జడ్జి; సి.రంగనాయకుల నెట్టి. (ఒక వెండిగిన్నె); రైల్వేపుడోగలు పెరంబూరు ఆహంధూ గార్లు.

ఇండియామంత్రి రాజప్రతినిధిగార్లు
చెన్నపురిలో విజ్ఞప్తులు
దొరతనమువారి ప్రకటనము.

10-12-1917
చెన్నపురిలో విజ్ఞప్తులను సంవత్సరములను ఈ నెల 17 వ తేదీన ప్రారంభమగును.

17-12-1917 సోమవారము
దక్షిణఇండియా ప్రాంతరల సంయోగసంఘము గ 10-10-20
మదరాసు ఫేబరు ఆఫ్ కామర్సు 10-30-11
దక్షిణఇండియా ఆంగ్లో ఇండియన్ సంఘము 11-11-20
దక్షిణఇండియా ఫేబరు ఆఫ్ కామర్సు 11-30-12
చెన్నపురి ప్రోవిన్షియల్ కాంగ్రెసు కమిటీ మదరాసు మహాజన సభ 12-12-20

18-12-1917 మంగళవారము.
కాథలిక్ ఇండియన్ సంఘము ఇండియన్ క్రిస్టియన్ సంఘము. 10-10-30
చెన్నపురి రాజధాని జమీందారులు లాండెసు ప్రా ప్రోటెస్టంట్ న్యూయింగ్సు ప్రాథమికవిద్యార్థుల సంఘము 10-30-11
కేరళజన్మిసభ. 11-11-30
కొడగు భూస్వాముల సంఘము. 11-30-12
శ్రీల ప్రతినిధి సంఘము. 12-12-30

19-12-1917 బుధవారం
సాను ఇండియన్ లిబరల్ ఫెడరేషన్-మదరాసు ప్రెసిడెన్సీలోని బ్రాహ్మణజాతి సంఘములు
చెన్నపురి ద్రవిడీయన్ సంఘము 10-10-30
చెన్నపురి ఆది ద్రవిడ జనసభ - ద్రవిడ మహాజన సంఘము రంగూను 10-30-11
మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ మెయిన్ లీగు 11-11-30
సాను ఇండియన్ ఇస్లామియా లీగు - ముత్యాల పేట ముస్లిం అంజమాను 11-30-12
మదరాసు ఉరేమాలు 12-12-30

బాంక్విటింగుహాలో ప్రతినిధుల సందర్శనము జరుగును. టిక్కెట్టు లేనివారు రానీయవలెదు. గవర్నరుగారి మిలిటరీ కలెటరీగారు ప్రతికాప్రతినిధులకును ప్రతినిధిసంఘముల కన్వీనరులకును టిక్కెట్టును పంపెదరు. ఆ కన్వీనరులు ప్రతినిధిసంఘములోనివారి కందరికినీ టిక్కెట్టు నందచేయవలెను.
2 ప్రత్యేకసందర్శన మొనగ నంగీకరింపబడిన ప్రముఖులకు ప్రత్యేకముగ రేఖలను వ్రాసి వారికి టిక్కెట్టు పంపెదరు.

ప్రకటనము.

శేషు "స్వీయదిన" మగుటచే, ఆంధ్ర దిన పత్రిక వెలువడదు. వారపత్రిక గురువారమున ప్రచురింపబడును. పత్రికాధిపతి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1917 సం॥ డిసెంబరు నెల 11-వ తేది

మంగళవారము

సంధి యసంభవము

(౧)

"మిత్రమండలిలో నేయొక్క జాతీయు, స్వాధీను నాలోచించి, సంగ్రామమునుండి దొలగుటకు వీలులేదు. మన మొక యున్నతాదర్శము నిమిత్తమై పోరాడుచున్నారము. స్వాతంత్ర్యస్థాపనమే మన గమ్యస్థానము. ప్రపంచశాంతి నెలకొల్పి, సంగ్రామవ్యధ నికముందు గలుగకుండ ప్రజలను రక్షించుటకే మనము ప్రయత్నించుచున్నాము. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యవ్యవస్థల కాపాడుటకై ఎటుల కృషి సలుపుచున్నారమో, అటులనే స్వల్ప దేశములగు రుమేనియా సర్వీయాల స్వాతంత్ర్యముల నుద్ధరింపనిది సంగ్రామమును చాలించుట కెటుల సాధ్యమగునో నాకు దోచకున్నది. నేను సూచించిన దానికన్న భిన్నముగ సంధిజరుగునేని, అట్టి యవమానకరమగు సంధికి ప్రస్తుత ప్రభుత్వ మంగీకరింపదు. తమ ఆశయము సఫలమగువరకు సంగ్రామమునుండి ఆంగ్లేయు లేమాత్రము వెనుదీయని నా విశ్వాసము"

పై వాక్యములను సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెచుగారు నడినియిండిరి. వీరితో సామ్రాజ్యలాభము గోరువా రెల్ల దేశీయింతు రని మేము నమ్ముచున్నాము. ఆంగ్లేయుల సంగ్రామ బాధ్యతలు నానాటి కతిశయించుచున్నవి. రుష్యులు మిత్ర ద్రోహము గావించుటచే, సంగ్రామమున సంధిగిరిగితి యంకురించిన దని యంగీకరింపక దప్పదు. కాని కష్టము లేతెంచినపుడు ధీరత్వము జూపుట ధర్మము. అట్టి సమయమున, లాన్సు డౌనుగారి మాటల నాలకించి, ఏ మాత్రము వెనుదీసినను, అయ్యది ఆత్మవివాదహేతు వగును. ఆంగ్లేయులు పశ్చిమరంగమున ఫ్రెంచిపంక్తిలో కొంత భాగమును దీసికొని, యక్కడ పోరాడుచున్నారు. ఇటలీకి వెడలిశత్రువిజృంభణము నరికట్టుటకై వారికి తోడ్పడుచున్నారు. మెసపొటేమియా పాల్మైరులలో గాక, కాక్సు రంగమున గూడ ఆంగ్లేయులు పోరాడవలసి వచ్చెను. ఇట్టి బాధ్యతల నన్నిటిని గైకొని తుట్టతుడకు శత్రువులతో సంధి ప్రయత్నము లేమాత్రము గావించినను, ప్రతిజ్ఞాభంగ మగుట నిశ్చయము. అమెరికాలో రిఫలెక్సను నాయకు డగు లాజ్లిగా రందుచేతనే, జర్మనీతో సంధి అయిక్తమనియు, జర్మనీ వాగ్దానములు ప్రయోజనవిరహితము లనియు, సంగ్రామవిజయమే సంధికి దారిజూపు ననియు, గంభీరముగ బలికిరి. ఈ క్షేపారు ప్రభుత్వము గూడ జర్మనీతో బాంధవ్యము వదలుట, జర్మను విజృంభణమునెడ లోకవిముఖతను సూచించుచున్నది.

రుష్యా రుమేనియాలు శత్రువులతో సంగ్రామమును విరమించినవి. సంధి పూర్తియగుటకై నెల దినములు గడువీయబడినది. మాకు మిలిట్రులు

దేశహితముగూర్చి దూర మాలోచించుటలేదు. జర్మనులు కొలదికాలములో, తమపై యధికారము వహించి నిస్సహాయులుగ జేసెదరని తలంచుట లేదు. రుష్యులు సైనికులలో గూడ మాకు మిలిట్రుల సిద్ధాంతములు వ్యాపించుచున్నవి. వీరు గావించిన కార్యములలో కెల్ల ఘోరమయినది, విదేశములముల రద్దుజేయుట. ఏదేశమును ఇట్టి యవ్యక్తమునకు పాల్పడియుండలేదు. రుష్యులు ధనాభావముచే నిట్టి యగౌరవకార్యమునకు లోబడిన లోబడియుండవచ్చును. కాని ఋణబాధ నుండి తప్పించికొనుట కిది మార్గ మెన్నటికిని గాదు. కాలవిలంబము కోరవచ్చును. వడ్డీ విషయమై కొంత తగ్గుదల బడయవచ్చును. అంతియకాని, అంతర్జాతీయవిధుల నెల్ల నీ తీరున నుల్లంఘించుట కిదియే ప్రథమ నిదర్శనము. ఇంగ్లండులో నిర్బంధమునందుంచబడిన యిరువురు రుష్యులను ఆంగ్ల దేశము విడుదలజేయుటకు నిరాకరించినది. ఇందుచే పెట్రోగ్రేడునందలి బ్రిటీషువారి సురక్షితము గూర్చి భయము గలుగుచున్నది. రుష్యుల దుందుడుకు తనమును సహించి మిత్రమండలివారుకొందురనుట కల్ల. రుష్యులకు ధనమప్పుగ నిచ్చిన జాతులన్నియు, కఠినచర్య నవలంబింపక మానవు.

జర్మనులు పిచ్చివారై మాసము దినముల గడుపు రుష్యుల కొసగలేదు. రుష్యుల ఆహార పదార్థము లన్నిటిని స్వాధీనము జేసికొను చున్నారు. ఈ మార్గమున తమ దేశమున గల ఆహారసమస్యను పరిష్కరించెదరు. ఆంగ్లేయుల సముద్ర నిరోధమునుండి, జర్మనులు దప్పించుకొన దలచుచున్నారు. సంధి గాకముందే రుష్యా యిట్టి కార్యమునకు జర్మనుల కవకాశ మిచ్చుట ద్రోహపూరితము. జర్మనులు రుష్యులరంగమునుండి తమ సైన్యమును పూర్తిగ దీసివేయక, ప్రతిసైనిక నివహము నుండియు ప్రబలు లైనవానిని మాత్రమే పశ్చిమ రంగమునకు బంపుటచే, జర్మనులకు రుష్యాపై గల విశ్వాసము తేటపడు చున్నది. ఈ నెల యవకాశము లోపల, పశ్చిమ రంగము నందును, ఇటలీ పైను శత్రువులు విజృంభించుటకు యత్నించెదరు. ఈ సమయమున, మిత్రమండలి సంగ్రామ పరిస్థితు లేతీరున నున్నవో యాలోచించుట యవసరము. తూర్పు రంగమున జర్మనులకు సంగ్రామపు యెత్తిడి లేకబోవుటచే కొంతసైన్యమును పశ్చిమరంగమునకు మరల్చగలిగిరి. ప్రథమ విజృంభణమున, బోర్లోను అరణ్యమును స్వాధీనము జేసికొనిరి. ఆంగ్లేయులు ఎంత దూరము వెనుకకు బోయిరో, ప్రకటించబడలేదు గాని, ఆరుమైళ్ల పొడగునను, ఒకటి లేక ఒకటిన్నరమైళ్ల వెడల్పునను, వెనుకకుబోయిరిని నిన్నటి మెయిలు పత్రిక యూహించినది. ఇందుచే ఆంగ్లేయులకు కొంత వత్తము గలుగక తప్పదు. కాని జర్మనులు పోగొట్టికొనిన ప్రదేశమునంతను తిరిగి లాగికొన గలరని యూహింప నవకాశములేదు. ఆంగ్ల సైన్యము స్వావ్యవస్థితో నున్నది. సంగ్రామము బహిరంగప్రదేశమున జరుగవలయును. జర్మనులు తమ సైనికుల సధిక సంఖ్యాకులుగ చెచ్చిన కొలదిని, వారు మిత్రమండలి అగ్నికి బలి గాగలరు. ఇందు మూలమున శత్రుసైన్యవివాదము గొంత వరకు సుసాధ్యమగును. నేటి తంత్రీవార్తలలో శత్రుకందకముల గొన్నింటిని బ్రిటీషువారు పట్టుకొనినటుల గానించును. శత్రువులకు విశ్రాంతి మాత్రము ఆంగ్లేయు లొసగ దలచలేదు. అమెరికను సైనికు లిరువది లక్షలు వసంత కాలమున పశ్చిమ రంగమునకు బంపబడుదు రని, తెలియుచున్నది. కాని మిత్రవ్యయమును వ్యాపింప

జేయుటకై నియమించ బడిన మంత్రి యగు సర్ ఆర్థు యాప్ గారు జలాంతర్గాముల నుండగములచే 690 పెద్దనౌకలు సముద్రగత మైనవనియు, ప్రపంచమందు ఆహారసమస్య తీవ్రత జెందుచున్నదనియు, అమెరికావారు సైనికుల బంపుటకు తమ నౌకల నుపయోగింపవలయునో ఆహారపదార్థముల బంపుట కుపయోగింప వలసియుండునో నిర్ధారణ జేయవలసి యుండుననియు వాక్రుచ్చియుండిరి. అమెరికా వారు గావించుచున్న యుద్ధ సన్నాహముల ననుసరించి, యారెండు కార్యములకు గూడ వారికి శక్తియుండునని విశ్వసింపవచ్చును. ఇటలీలో ఆస్ట్రీజర్మను విజృంభణమును ఇటలీ వారును ఆంగ్లేయులును ఫ్రెంచివారును గలసి స్లావీనదియొద్ద నింతవరకును నిరోధించిరి. శత్రువులు ముందుకు సాగుటకై సైనికుల సధికముగ గోల్పోవుచున్నారు.

సంగ్రామస్థితి యంత యత్సాహకరముగ లేకబోయినను, అనుకూల పరిస్థితు లనేకములు గలవు. రుష్యాలోని విప్లవకరులు భూములనన్నిటిని స్వాధీనము జేసికొనుటచే, ప్రజలలో తిరుగబాటు గలుగవచ్చును. అది యపుడే యారంభమయినది. కెలెడీను కార్మిలాపు గార్లు మాకుమిలిట్రులపై యుద్ధము ప్రకటించిరి. ఫలితము గూర్చి వేచియుండుట భావ్యము. పోర్చుగలులో విప్లవము జరిగెను గాని, విప్లవకరులు ఆంగ్లేయుల పట్ల స్నేహము గనుబటచు చున్నారు. అమెరికనులు సంగ్రామవిజయమునకు కృతనిశ్చియులై యున్నారు. ఇందుకుదోడుగ, ఐర్లండు ఇండియాదేశములపరిపాలనాసమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడునేని, యథాదేశములకును జవనత్వములు గలుగును. హిందూదేశము తన యనన్యసామాన్య ప్రతిభజూపి, శత్రువులను జయించువరకు పోరాడ గలుగును. ఇట్టి యనుకూలావ కాశములను త్యజింపక, వాటిని పూర్తిగ వినియోగించి, ఆంగ్లేయులు ప్రపంచమున స్వాతంత్ర్యస్థాపనాచార్య విరుదము వహించుట ధర్మము. ఆ సుసమయమందే సంతృప్తికర మగు సంధి సాధ్యమగును. అంత వరకును, సంధి యసంభవము.

ఆంధ్రమహాసభావిజ్ఞాపన మేమైనది?

విజ్ఞాపనల గూర్చిన కార్యక్రమమును ప్రభుత్వమువారు నిన్నటి దినము ప్రచురించిరి. కాలవ్యవధి లేనందున దానిని భాషాంతరీకరించి నిన్నటిదినమే ముద్రింపలేక బోతిమి. వేరొకచో బ్రచురించిన కార్యక్రమము జూచినవారికి, ఆశాభంగముదయించుట సహజము. ప్రత్యేక ఆంధ్రమహాసభ సభిక్రమకులోనై జరిపి, రాష్ట్రనిర్మాణము గూర్చి మాంటాగూగారికి నివేదించుటకై ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించి, మాంటాగూగారి రాకకై చందురునికై, నిరీక్షించు చకోరపక్షులవలె నాశించుచున్న ఆంధ్రుల యాశాభంగమునకు మేరయుండదు. విజ్ఞాపనల బరికించిన, మద్రాసు రాష్ట్రీయసంఘ మహాజన సభల విజ్ఞాపనము మాత్రమే ప్రజాభిప్రాయమును తేటపఱచగలదు. మిగిలిన వాటిలో చాల భాగము ప్రతికూలాభిప్రాయము నొసగు నని యూహింపవచ్చును. ఆంగ్లేహిందవుల పక్షమున మూడు విజ్ఞాపనలు గలవు. క్రైస్తవసంఘమువారికి రెండు విజ్ఞాపనలును, జమిందారులు భూస్వాముల పక్షమున నాలుగు బ్రాహ్మణేతర సంఘములకైదును, మహమ్మదీయుల పక్షమున రెండును మాంటాగూగారికి సమర్పింపబడును. స్త్రీలు ప్రత్యేకముగ నొక విజ్ఞాపన జదివెదరు. దేశహితైక బ్రాహ్మ

జేతర సంఘపు విజ్ఞాపనము గాని, ఆంధ్రసభా విజ్ఞాపనముగాని, ఏ మూలను గానింపదు. ఇంకను ఎన్ని విజ్ఞాపన లీ తీరున నిరాకరింపబడినవో చెప్పు జాలము. ఇందుకు కారకు లేవరై యుందురు? ఎవరైనను, అధికారవర్గపు నిరంకుశ మీ ఏర్పాటునందు పూర్తిగ గవ్వట్టుచున్నది. స్వపరిపాలనా వాంఛ తీవ్రతగాంచిన దీ రాజధానిలోనే గదా! అట్టితరీ, స్వపరిపాలనాప్రాతికూల్య మధికముగ నీ రాజధానియందే గలదని చూపింప నుద్దేశ మేమో చెలియదు. కార్యదర్శి గారికి విజ్ఞాపనల నన్నిటి గయికొనుటకు కాలము చాల దనిన, వారము దినము లీ పురియందే వా రుండుట తటస్థించును. అట్టితరీ, యిట్టి ప్రాముఖ్యవిషయము ను మూడుదినములలో ముగించుటలకో చెలియ కున్నది. కాలము చాలని కారణమే నిజమగుచో, ఆంగ్లోహైందవుల పక్షమున మూడు విజ్ఞాపనల నందుకొను టే? భూస్వాములపక్షమున నాల్గు విజ్ఞాపనముల నేల గైకొనవలయును? దేశహితైక బ్రాహ్మణేతరుల వదలి, యేకసంఘప్రేరితమగు నైదు విజ్ఞాపనముల నేల యంగీకరింపవలెను? మహమ్మదీయుల పక్షమున మూడు విజ్ఞాపనల నంగీకరించు టెందుకు? విజ్ఞాపనముల దగ్గింప దలచినచో, యందరి యెడలను సమానభావము జూపియుండిన సమంజసముగ నుండెడిది. అన్య రాష్ట్రములలో హిందూ, మహమ్మదీయ సంఘము లేకగ్రీవముగ, స్వపరిపాలనావశ్యకతను నివేదించినవి. కలకత్తాలోని భూస్వాములు కాంగ్రెసు సంస్కరణములు చాలవని, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనము గోరిరి. హూంరూలు యుద్ధ మమునకు మూలస్థాన మగు చెన్నరాష్ట్రమున మాత్రము స్వపరిపాలనాప్రాతికూల్యము విజ్ఞాపన లలో నధికముగ గానించు దుస్థితి యీ యేర్పాటువలన సంభవించగలదు.

ఇందుచే ఆంధ్రులు నిరుత్సాహము జెంద నవసరము లేదు. తమ యత్నములను ద్విగుణి కృతము జేసి, దేశమందంతటను నూతనసందేశ మును వెదజల్లుట ముఖ్యవసరము. ఒక్క పాఠ మును మాత్రము నేర్చికొనవలెను. ఇక్కాలమున తమ యాశయములను గంభీరముగ నుచ్చైస్వర ముతో ప్రకటింపని వారల మొరల వినువా రుండరు. నోరు గలవారికే, విజయము చేకూరును. ఆశయన్యాయమును నమ్మి, దానిఫలితమును కాల మునకు వదలువారికి విజయము చేకూరుట కష్ట సాధ్యము. ఈ విషయమై దేశమందెల్లెడలను వెన్వెంటనే సభల గావించి, ప్రజల యసమ్మతి మాంటాగూగారికి చెలువవలయును. స్వపరిపాల నము గూర్చియు, రాష్ట్రనిర్మాణము గూర్చియు తీర్మానముల గావించి, మాంటాగూగారికిని ఆంగ్ల ప్రభుత్వమునకును తీర్మాన తంత్రీవార్తల గురి స్థింప వలయును. సక్రమాందోశనపు మార్గ మిదియే. అప్పుడు గాని, దేశహితము గోరువారి మొరల్లు అధికారుల కర్ణపుటముల జొరవు. గ గతించిన దానికి విచారింపక, యధికోత్సాహ ముతో బ్రబుచేసిన, విజయము లభించి తీరును. ఫలిత మే తీరున నున్నను, యత్న లోపము గానించు జూడదు. చెన్నరాష్ట్ర బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారును, ఆంధ్ర స్థాయిసంఘము వారును వెంటనే యీ విషయమై మాంటాగూగారికి వేదించిరి. చెన్నరాష్ట్రముగూడ నితరరాష్ట్ర ముల లోక భూటు, దేశపురోభివృద్ధిని గోరు చున్నదని, మాంటాగూగారికి వెన్వెంటనే స్పష్ట పరచుటయే గాక, ప్రజల వాంఛలు వెలిబుచ్చుట కవకాశ మొసగబడేనందులకు వారిలో గలిగిన యాశాభంగమును గూడ ఎల్లరును తక్షణమే

చెలుపుట యత్యవసరము. నాయకులు కార్యోత్సాహము జూపెదరుగాక!

భూసమగు వివర్తన

సంగ్రామములో ననేకులు మడి ముచుండగా, దైవికముగ హలిపాక్షునందు మందుసామాను గొంపోవుచున్న నొక, బెబ్బయినలకు భోజనపదార్థముల గొంపోవుచున్న నొకతో డికొని ప్రేలుటచే, హలిపాక్షు పక్షము మూడవవంతు దగ్ధ మయ్యెను. 2000 మంది మృతులయిరి. 5000 మందికి గాయములు తగిలినవి. నష్టమితవరకును 60 లక్షల డాలర్లని యూహింపబడినది. 20,000 జనులు గృహములులేక నల్లాడుచున్నారు. పసి పిల్లలనేకులు మృతిజెందిరి. పాఠశాలలు కూపు లేకుండ బోయెను. అమెరికావారు వెన్వెంటనే ధనసహాయము గావించ సమకట్టిరి.

కష్టములకు దోడు శీతగాలి వీచుచున్నదట! దైవపుటన మనుల్లంఘనీయము!

రాజకీయక్షమాపణము

రాజకీయ నిర్బంధితుల కందరకును క్షమా పణ యొసగవలయునని, బొంబాయి పౌరులు బహిరంగసభలో గోరిరి. ఈ విషయమై యనేక సభలు తీర్మానముల నంపియున్నవి. శాంతివాతావరణ ము గోరిన మాంటాగూగూ రీపనికై వెంటనే బూనుట యవసరము. నూతన పరిస్థితులలో ప్రాతచరిత్రను మరచుట సౌఖ్యదాయకము. నిర్బంధావసర మీసమయమున గన్నట్లును. రాజకీయవిధాన మున సంస్కరణముల నొసగ సమకట్టి నపుడు, ప్రజలెల్ల రట్టి యానందమును పొందు నటుల నిర్బంధముల దొలగింప ప్రభుత్వము వారు ప్రార్థితులు.

దేశరక్షక శాసనము

దేశరక్షక శాసనము దండనకొర కుద్దేశింప బడినదని యూహించి, లాండ్సుడౌను మొదలగు ప్రభువులు బెసెంటుగారి విడుదల గూర్చి ప్రభుత్వ మును దూరిరి. వీరికి కార్మికేలు ప్రభువు ప్రభువుల సభలో నొసగిన ప్రత్యుత్తరము నేడం దిన ఇండియాపత్రికలో గాననగును. తాము వంగ దేశమున యీ శాసనము నుపయోగించినపుడు, దండనకొరకై యుపయోగించ లేదనియు, యం దుకొర కాశాసన ముద్దేశింపబడలేదనియు కార్మికేలు ప్రభువుగారు సువ్యక్తపరచి, లాండ్సుడౌను గారిని మందలించిరి. ఆంగ్లో హైందవుల పత్రిక లిందు కేమి చెప్పవో?

స్వీయదినము

రేపటి దినమున సంగ్రామమున జేహబాధ లకు లోనైనవారల సహాయార్థమై, దేశమందంతటను నుత్సవములు జరుపబడును. వాటికి ప్రజలెల్లరు దోడ్పడుట ముఖ్యధర్మము. సామ్రాజ్య సేవ యొనర్చుచున్న నైనికుల బాధలు కొంతవర కైనను తగ్గుటకు శక్తివంచన లేక సాయముజేసి, ధన్యత గాంచ దేశీయుల గోరుచున్నారము.

సింహళములోని విక్టోరియా యంత్రశాలలలో జరిగిన వివర్తన:— యంత్రశాల మొదటి అంతస్తులో తేయాన నిలువ చేయబడెను. ఆ అంతస్తులో చాలమంది కూలీలు అప్రదేక్షులు పనిచేయుటకలదు. గత బుధవారమున మామూలుప్రకారము చాలమంది కూలీలు ఆ యంతస్తులో పనిచేయుచున్న సమయమున జేలకొరి టీదబ్బాలు పేర్చబడిన యొకదూలము పడిపోయెను. ఇట్లు కూలీలకు గాయములు తగిలెను. కడప కూలీలు అందఱును ఇటువంటి పారిపోయిరి. గాయములు తగిలిన వారిద్దఱును ఆస్పత్రియందు చుంపబడిరి.

ఆంధ్రమహాసభా స్థాయిసంఘము

మాంటాగూగారికి తంత్రీవార్త. స్థాయిసంఘసభ్యులగు కాశీనాథుని నానే శ్వరరావు పంతులుగారు ఇండియా మంత్రి మాంటాగూగారికిటుల నేడు తంత్రీవార్త నంపిరి.

చెన్నపురిలో విజ్ఞాపులను సమర్పించవలసిన సంఘముల పట్టికలో ఆంధ్ర స్థాయిసంఘ ప్రతినిధుల పేరు కనబడదు. రాజకీయ సంస్కరణములను కోరుచు ఆంధ్రులు 6 వత్సరములనుండి మహాసభలను జరిపి తీర్మానములను చేయుచున్నారు. ఆంధ్రమహాసభ ఆంధ్రుల కందరికిని ప్రతినిధి సంఘముగనున్నది. బెజవాడలో ప్రత్యేకసభ జరిగినది. ఆ సభకు 1000 మంది సభ్యులు వచ్చిరి. ఆ సభలో ప్రతినిధులు మాంటాగూగారిని సందర్శింపవలెనని తీర్మానింపబడినది. భాషాధారముపైని రాష్ట్రవిభజనము జరుగవలెనను సంస్కరణమును ఇతర ప్రతినిధి సంఘము లేవియును కోరలేదు. కాన చెన్నపురిలో ఆంధ్రమహాసభా ప్రతినిధులకు సందర్శన మొసగవలెను. లేకున్న ఆంధ్రదేశము నందలి 11 మండలముల వారికిని చాల నిస్పృహ కలుగగలదు. మరియు ఇటీవల నేర్పడిన అనామకసంఘములకు సందర్శన మొసగి ఆంధ్రప్రతినిధి సంఘమునకు సందర్శన మొసంగకుండ ఆంధ్రులకు చాల మనస్తాపము కలుగుట నిశ్చయము.

మాంటుగూరు; సందేశములు.

డిశంబరు, 10-వ తేదీని రాజ ప్రతినిధి మాంటాగు గారు బీహారు నుండి మూడు సందేశముల కైకొనిరి. బీహారు ఒరిస్సాలయందలి మహమ్మదీయ సత్త్వముల కెట్టి నష్టములును గలుగకుండ గాపాడవలయునని ఎన్. హూడాగారు మహ్మదీయ సంఘము తరపున మాట్లాడిరి. కాంగ్రెసు లీగులు కోరిన హోమరూలు సంస్కరణముల నొసగిన దేశమున మహ్మదీయుల రాజకీయాధికారము నామమాత్రావశ్య మగును. అభివృద్ధికర సంస్కరణము లావశ్యకములేగాని అట్టిసంస్కరణముల ను మెల్ల మెల్లన నింపాడిగా న్యాయముగ జాగరూకతతో నీయవలెను. దొరతనమువారు హోమరూలరుల అభిప్రాయముల నంగీకరించిన మహ్మదీయులకు నూటికి 50 వంతుల చొప్పున ప్రాతినిధ్య మొసగి వారి సత్త్వములను దొరతనమువారు కాపాడవలయును.

సచ్చిదానంద సింహాగారు బీహారు దేశీయసభాసంఘము తరపున మాట్లాడిరి. వారు కాంగ్రెసులీగు సంస్కరణముల నంగీకరించుచు బీహారునకు కార్యనిర్వాహక సభాసహిత గవర్నరుగారిని నియమింపగోరిరి.

ప్రధాన భూమిహేయ బ్రాహ్మణసభ తరపున హత్వా మహారాజ బహద్దరు గారు చదివిరి. పూర్వకాలము నాటి రాజకుటుంబముల సంరక్షింపుచు వారికి గూడ రాజకీయ నైనికోద్యోగముల నీయవలసినదనియు కాలవల త్రవ్వించి నీటి వసతుల పెంపొందింప వలసినదనియు వారుకోరిరి.

డిశంబరు 8-వ తేదీని చెండరపూట మాంఘేరు రాజభక్తి పరాయణులు రాజప్రతినిధి మాంటుగూరల కడ సొక ప్రాతినిధ్యము నంపిరి. మాం లగు కుమారకానందము ప్రసాద సింగుగారు సందేశమును జదివిరి. వారు ప్రస్తుతపు పరిపాలనా విధానమును ప్రశంసించిరి. గొప్ప మార్పు లవసరము లేదు. వారు బీహారుల అల్లుడులలో పాల్గొనిన హిందువుల గర్హించిరి. పరిపాలనయందు ప్రజల కెక్కువభాగ్యత నీయవలయుననియు, విద్యావ్యాపన కనుకూలముల గన్నింపవల యుననియు, జిల్లా బోర్డుల కనధికారసభ్యులు నియోగింపవలసినదనియు, పూర్వ కాలపు గ్రామపంచాయతుల నెలకొల్పవలసినయు వారుకోరిరి.

బొంబాయి జాతీయసంఘమువారి యాజమన్యముక్రింద నిన్ను టిడినమున నొక గొప్ప బహిరంగసభ జరిగెను ప్రవాసశిక్ష నకభవించుచుండిన రాజకీయబంధితులకు స్వేచ్ఛ మొసగవల సిన దనియు, దోషులని నిర్ధారణయైన బంధితులను కరుణించి సంధిముక్తుల మొనర్చవలసిన దనియు శ్రీచక్రవర్తికి సిఫారసు చేయవలసిన దని మాంటుగూగారిని ప్రార్థించుచు తీర్మాన మొనర్చబడెను. తీర్మానమున తంత్రీమూలమున కార్యదర్శికి తెలియజేయ సభాధ్యక్షున కధికార మీయబడెను.

విరోధామహాసంగ్రామము

(రైతుకు వినోదము)

ఇంగ్లీషు

మానసు హృదయసౌఖ్యము

లండను, డిసెంబరు 10:— లాన్డన్ మేయరుగా పనిచేసిన క్రొత్తగ నెలకొల్పిరి. నిధికి చేరినచందాలు తంత్రీవాదముల మున తెలియజేయుచును. క్రీడక్రమము చెయ్యిపాట్లు చందా నొసగిరి.

హైందవ వటాలపు చరిత్ర.

లండను, డిసెంబరు 9:— లెఫ్టినెంట్ కన్నలు జె. డబ్లియూ మియరు పెదరు, సర్ ఎఫ్. ఇ. స్పిత్తు గారలచే వ్రాయ బడిన పరాసుదేశమునందలి హైందవ వటాలచరిత్రమును జాను ముక్తగాన లండనులో ప్రకటించుచున్నారు. 1914 వ సంవత్సరములో భారతవటాలములు ప్రాన్సులో విడియట మహా ప్రశంసనీయమని కక్షను ప్రభువుగారు ఉపాధ్యక్షమున వ్రాసిరి. ఇది హిందూదేశ ప్రాంతచరిత్రముననే గాక మానవజాతి చరిత్ర మంతట ప్రశంసనీయమగు విషయము. ఈ దశములు మంచి ఆవసరమయ్యున నేతెంచి మిత్రమండలి వారి ప్రయత్నమునే గాక నాగరికత సంతతిని గాపాడగలిగినది.

మాది వనివాండ్ర సమావేశము.

లండను, డిసెంబరు 10:— మాది యంత్రశాలలందు పని చేయువారందఱును మాంచెస్టరులో కార్మిక మంత్రులసభన వై మొక పెద్దసభచేసి కూలి సమస్య నాలోచించిరి. డిసెంబరు 15-వ తేదీతో సంతకురు వారమునుండి నూటికి 15-వ వంతు జీతము ఆధ్వార్యగ నీయబడ వలయును. అప్పటి నుండి రాబోవు జూను 10-వ తేదీవర కట్టిమార్పులు నవసరము లేదు అని తీర్మానించిరి.

లాండ్సువారు ప్రభువుగారి లేఖ;

విల్సనుగారి సందేశము.

లండను, డిసెంబరు 9:— లాండ్సువారు ప్రభువుగారి లేఖయందును, విల్సనుగారి సందేశమున గల సమానాశయములను గూర్చి రాబట్ట నెలలు ప్రభువుగారిని ప్రార్థించెను. అతిథిలు చెప్పెను. “లాండ్సువారు ప్రభువుగారు కొంతవరకు విల్సనుగారి సందేశముతో నేతిగించు చున్నట్లుల నమ్ముటకు వీలున్నదని కొంతమంది పలుకుదురు. ఉంటే ఉండవచ్చును. కాని విల్సను గారి సందేశ మంటిటను ఆపాదమ ప్రకము విజయ మొందవలె నను కట్టుదలమ్రాచే గాక తప్పక విజయమందెదమను నిశ్చిత ము బహిరంగమగుచున్నది. అందు అర్థమే ఈ లాండ్సు మున్నది. నాయకత్వసామర్థ్యమున్నది. అని లాండ్సువారు ప్రభువుగారి ఉత్తరమునవ్యుక్తములు. దేశనిశ్చితమును తగ్గించుటకును వైఖరిని మార్చుటకు ఈ ఉత్తర ముద్దేశింపబడినట్లున్నదని కొందఱు తలచుచున్నారు. కాని అది పొరపాటని నాఅభిప్రాయము. దొరతనమువారు యుద్ధమును విజయవంతముగ సంత మొందింప వలెనని మనుషటికంటె నెక్కుడు దీక్షగలిగి యున్నారను సంగతి నేనెఱుగుచును. లాండ్సువారి సహితముగ ప్రజలందఱి నిశ్చితమునే గలిగియున్నారని నా నమ్మకము.

ప్రాన్సు

శతశ్చిన్న వైమానికదళములు.

ముట్టకుల సెనెర్పుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— ఆంగ్లేయు లిట్లు ప్రకటించిరి.— గత ఆదివారమున వైయన్నోరు పట్టణభాగమున కావలెదశములకు యుద్ధము జరిగెను. శనివారమురాత్రి లెన్న దక్షిణభాగమున వైరులు ముట్టడింప వారిని తరిమివేసి కొందఱును బంధించితిమి. మెస్సీన్సురంగమున వైరిశతశ్చిన్నము విశేష మగు తీవ్రతన గనబడెను. శనివారమునాడు మావిమానములు వైరివైరికస్తానములపై బొంబులను వేసినవి. రెండు విమానములు గానవచ్చుటలేదు.

పరాసువారిట్లు ప్రకటించు చున్నారు.— బెజానవాన్సు సమీపమున శత్రువులను ముట్టడింప ప్రయత్నింప అనేక నష్టములతో వారిని తరిమివేసితిమి.

శతశ్చిన్న యుద్ధములు.

లండను, డిసెంబరు 10:— పరాసువారిట్లు ప్రకటించిరి.— మ్యూజానది తుడిగట్టునను మెయిబాన్సు డిస్ట్రెక్టులో నను ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవి.

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 10:— మ్యూజానది తుడిగట్టునను, లిసాంబ్రెట్టిను ప్రదేశమునను, ఆల్ఫేసులోనను అప్పుడప్పుడు శతశ్చిన్న దళయుద్ధ మతితీరముగ నుండెను.

లండను, డిసెంబరు 10:— లాబెస్సీ కాగ్నే యమునను క్లెంజెట్టినునకు తూర్పునను శత్రుదాడులను తరిమివే చినట్లుల మార్షలు హేగుగారు నేటిమధ్యాహ్నము ప్రకటించిరి.

జర్మనీయుల నష్టములు

లండను, డిసెంబరు 10:— నవంబరు 19 వ తేదీ నుండి జర్మనీయులు లక్షమందిని నష్ట మొంది యుండవలయునని ఆంగ్ల రంగము నందలి వైనికోన్స్టాన్ డ్యోగ్గి యొకరు మదింపు చేసిరి.

జర్మనీయులు విమాన బలగము.

లండను, డిసెంబరు 10:— పరాసువారి ప్రధానస్తాన మునుండి రైలురు విశేషము డిల్లు తెలియజేయు చున్నాడు.— జర్మనీయుల విమానదళములకు సంబంధించిన కొన్ని యంత్రములు నికరమగునని తెలియవచ్చెను. జర్మనీవద్ద 278 విమానపటాలము లున్నవి. వీటియన్నిటియందును 2500 యంత్రములుకలవు 80 పటాలములు వేగు కార్యములక్రిందను, 28 పటాలములు బొంబులు వేయుటకును, 40 పటాలములువైరులను తీయుమిత్తమును, 80 పటాలములు సురక్షమును జరుపుటకుగాను— ఈ ప్రకారము వారిదళములు విభాగింపబడియున్నవి. జర్మనీయుల విమాన దళము లతితీవ్రముగ వృద్ధిబొందుచుండెనట్లు తెలియవచ్చెను.

రష్యా

సెనిసిన్సుల ఉద్దేశ్యము.

లాహోరు, డిసెంబరు 10:— “వైము” పత్రికయొక్క వెట్రోగ్రాడువిలేజుకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు. కాననసభ లో కెడెట్టులసంఖ్య అధికముగనున్న నా సభ కధికారము లీయబడవని ప్రాట్టిగారు తెలియబరచిరి.

మాన్సుమాలిన్సులు కోటను బట్టుకొనుట.

లండను, డిసెంబరు 9:— ఇదివరలో కానన నిరాణ్ణ సభ నెన్నుకొను కమిషనువారు నివసించుచుండెడి వెట్రో గ్రాడు నగరమునందలి మేలిపేటనును సాయుధ మాన్సుమాలిన్సు భటులు బట్టుకొనిరి.

మునిముల రద్దుచేయుట.

లండను డిసెంబరు 8:— విదేశముల యుద్ధ రష్యావారు వైకొనిన రుణములు రద్దుచేయబడినట్లును, యంతటనుండి వడ్డీ నిమగ్నమి. లేదనియు 6 వ తేదీ ప్రకటించబడెనని వెట్రోగ్రాడు విలేజుకుకు డెయిలి టెలిగ్రాఫ్ పత్రికకు తెలియబరచెను.

స్వామిస్థానముల నెత్తివేయుట.

స్వామిస్థానముల నెత్తివేసి, వాటికి మారుగ విప్లవపక్ష మువారి స్వామిస్థానములు నెలకొల్పబడె నని వే రొక పత్రిక మున వివరింపబడెను.

రుష్యా రాష్ట్రమున నూతనపద్ధతులు.

లండను, డిసెంబరు 10:— రుష్యావారి వాయువాద్ర యిట్లు వివరించుచున్నది.— భూములు, పశువులు, మందిరములు, జాతీయమగు ఆస్తిగాని వ్యక్తుల ఆస్తిగాదని బొల్లి విట్లు ప్రకటించిరి. వెతుకటి భూస్వాముల మందిరములు, పాఠశాలలు, వైద్యశాలలు, నాటకశాలలు మున్నగు ప్రభోప యుక్తమగుకార్యముల క్రింద వినియోగ మొనర్పబడును. ఈ గృహములను దోచుకొనుట, భగ్నం మొనర్పట, మున్నగు కార్యములు జరుగకుండ స్థానికమగు ల్యాండు కమిటీలు సంగ్రహింపవలయును.

బొల్లివిట్లు ప్రకటనము.

ప్రతిపక్ష యత్నములు వృద్ధిపొందు చుండుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— బొల్లివిట్లు పరిపాలనా ప్రకటన మొకదానిని రుష్యావారి వాయువాద్ర యొందు పొందుపరచుచున్నది. కేడెట్టులు ప్రతివిప్లవమున భగమును వ్యర్థముగ వ్యయపరచిరినై ప్రకటనము నిందించుచు, వివిధ తెగలవారికి వైరముల పెట్టుచున్నది:— కావైసు, కాల్సి లాప్ సేనాను లిరువురును చేరి డానుప్రదేశమున యుద్ధమును ప్రకటించి యుద్ధరంగమునకు రొట్టెలు చేరకుండ చేసిరినై ప్రకటన మనంతరమున వివరించెను. కావైసు సేనాని వైని కుల బోగుచేయుచు, మాస్కా మున్నగు పుష్కల ప్రదేశమును బెదరించుచుండెను. ఊరలు పర్వతములయందు డూటాఫ్ సేనాని ఊరనుబర్గలోని వైనిక విప్లవసంఘమును అరెస్టుచేసెను. వైలీయానుండి యుద్ధరంగమునకు రొట్టెలు చేరకుండ జేయు దమని యీ సేనాని యత్నించుచుండెను. కా క సు ల లో రెండుస్థలముల నెదిరించుచు కాల్సి లాప్ సేనాని డా ను ప్రదేశమునకు వైనికుల నాకర్షించుచుండెను. ఈ తనివలన బొల్లి విట్లు సేనల నాయాప్రదేశముల కనుపుట కిష్టపడినట్లును, దిశనుక విప్లవపక్షము వారపొయడజేయబడుచున్నది. ప్రతివిప్లవ పక్షపు సేన లున్న స్థలములన్నిటిని ముట్టడింప వలసినది. రాయబారముల జరుపగూడదు. ప్రతిపక్షము వారికి సహాయ మొనర్చు ప్రజలును ఇనుపదారి యువ్యోగులను తీరముగ దండింప బడుదురని ప్రకటించబడెను.

రష్యావారి సంతకములను.

వెట్రోగ్రాడు, డిసెంబరు 10:— వెట్రోగ్రాడువిట్లున జరిగిన 12 దినముల తాత్కాలికపు శాంతిసమాధానము ననుసరించి విమానములు శత్రుదేశములపై కెగయుగూడదనియు, డిసెంబరు 15 వ తేదీలోపున ఉత్తరవైసగాని సుమారొక డివి జను విరిమాణముగల సేననుకదల్చుగూడదనియు మాన్సుమాలిన్సులు ప్రకటించిరి. మాన్సుమాలిన్సులు 6 మాసముల శాంతిని సూచించి రని ప్రవాదపత్రిక వ్రాయుచున్నది. గత శనివారమునాడు వేలకొలది నావికులు వింటరు భవనమున చొచ్చుకొని ద్రాక్ష సారాయి యందు స్నానముల ప్రదేశించి, యిష్టానుసార మవటి సరకును దీసికొనిపోయి, వీధుల యందు విక్రయించుకొనిరి. పడద్రాగుట వలన స్పృహతగ్గిన నావికు లెందరో మంచులో బడియున్నారు. కమిషనరీలురెడ్డుగార్డు వైనికులబంధిరి. కెడెట్లు సేనానినవొగ్రాడునుండిన డానుప్రదేశముననుండి తంత్రీ వాద్రులు వచ్చెనని డెన్ను అను వార్తా పత్రిక ప్రకటించెను. తక్కిన డానుమండలములన్నియు ఉక్రేనియ పొగ్గమెంటు, కార్మిక వైనిక ప్రతినిధివర్గ సంఘముల యధీనమున నుండెను. తన యసంతృప్తిని సంగ్రామము ద్వారా వెలువరింప కావైసు సేనాని సన్నద్ధమగుచుండెనని విశ్వసించుచున్నారు. ఈతని తొలగగొట్ట దొరతనమువారు బలమగు యత్నముల నొనర్చు చుండిరి. తాత్కాలికపు సంతిరాయబారమును జరుప వెద లిన ప్రతినిధులకు వైనిక కార్మిక ప్రతినిధి వర్గ వెట్రోగ్రాడు సంఘమువారు స్వాగతము నొసగిరినయు, ఈ ప్రతినిధులు రిపోర్టును సమర్పించిరినయును, బొల్లి విట్లు వార్తాస్థానమువారు ప్రకటించిరి 8 వ తేదీని వెట్రోగ్రాడు నుండి తంత్రీవాద్రవచ్చెను. రిపోర్టువై చచ్చయపుడు జరుగలేదు. అన్నివిషయములయందును జర్మనీయులు వాదమే నెగ్గనిచ్చి రని కొన్ని పత్రికలు బొల్లి విట్లు పక్షమువారిని నిందించు చున్నవి. వీటికి వైనిక కార్మిక ప్రతినిధి వర్గము వా పత్రికలు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరవి. రుష్యా వారి కి గాల్సి మిత్రమండలికి గాని ప్రతిబాధకముగ నుండు తీరున దొరతనము వారు తాత్కాలికపు సంతిచేసికొని యుండ లేదనివై ప్రతి కలు వ్రాయుచున్నవి. వింటరు భవనమందలి ద్రాక్ష సారాయి కొట్టు దోచుకొనబడెను గాన సారాయి నిలువస్థానములన్ని టిని దగ్ధ మొనరింప దొరతనమువారు కట్టుదిట్టముల నొనర్చిరి.

ఇటలీ

ఇటలీ; ఆస్ట్రీయా

అంస్టర్లు, డిసెంబరు 10:— హంగేరీయును డెలిగేషనులో ఆండానీగారిట్లు చెప్పిరి. ఆస్ట్రీయాలో జెనును విధున గూడదు. వాలోనాను ఇటాలియనుల చేతులలో విడుచుట గొప్పతప్పిదము. ఆస్ట్రీయాదేశ మిప్పు డనేక ప్రదేశముల నాక్ర మించినది.

ఇటలిరంగమున మిత్రమిండలిసేనలు.

లండను, డిసెంబరు 9:—విన్నటిదినమున ఇటలి రంగముననుండి విలేఖనుడు రైటునవారా స్థానమున కిట్లు తెలియబరచెను:—ఆంగ్లపరము దేశములు ప్రభుత్వం క్రియందు నియమిత స్థానముల నాక్రమించుకొనినవి. మాంటెల్టో పర్వతము ఆంగ్లేయుల రక్షణమున నున్నది. ఈపర్వతములు 10 మైళ్ళ వరకు వ్యాపించి, స్వేచ్ఛదిన వంకర తిరుగు స్థానముననున్నవి. స్వేచ్ఛలోయాయందు 30 మైళ్ళ ప్రదేశ మీ పర్వతస్థానమునకు గురియై యుండుటయే గాక, యీ పర్వతప్రదేశమున నుండి రెండుమాగ్గులను రక్షింపవచ్చును. ఈప్రదేశమును ముట్టడింపవలయునన్న శత్రువుల కీమాగ్గులు తక్కువేరుదోహలు లేవు. గ్రహాపర్వత తూర్పు పార్వతములనుండి దిగు ఆస్ట్రో జర్మనుసేనల కీ గుట్టల బలమగు తుది ఆవరోధములు.

ఆంగ్లేయుల స్థానములపై ఫిరంగుల గాల్పుట.

ఆంగ్లపరామర్శము లాక్రమించుకొనిన స్థానములపై వైరులు విరామము లేకుండ ఫిరంగులు గాల్పుచుండిరి. మాంటెల్టో గుట్టలయందు దాంగ్లేయుల శిబిరములున్నవి. ఈస్థానముపై ఫిరంగుల తీవ్రముగ గాల్పుబడుచున్నవి. ఇట్లు ఫిరంగులను గాల్పినందువలన వైరులకెట్టి ప్రయోజనముండనేరదని వైవిలేఖకుడు నేడు తెలియజేసెను.

పరామర్శస్థానము, తత్పాముఖ్యము.

డ్యూమెను సేనాని క్రింద నుండు పరామర్శ వైవిటలను, ఆస్ట్రోయా వైవిట లాండోయలపై ప్రభుత్వమున ఫిరంగుల గాల్పుకొనిరి. పరామర్శ రాక్రమించిన స్థానము బహిరంగమై యున్నది. మిగుల ప్రమాదకరమగు స్థానములు. గనుక ఈ ప్రదేశమును బలముగ సంరక్షించుట కర్తవ్యము. ప్రాన్సువంతు వలె యిచట గూడ రక్షణ సన్నాహములు మిగుల విశిష్ట జరుగుచున్న పరామర్శ ప్రధాన స్థానములయందలి రైటు విలేఖకుడు తెలియజేయుచున్నాడు.

నూతన అవస్థానము.

ఇటలివారి ఎదిరింపు సామర్థ్యము.

లండను, డిసెంబరు 9:—నూతన అవస్థానమునందలి తీవ్రత యిదివరలో నెన్నడును జూచియుండదు. ప్రభుత్వ దివసమున వైరు ధృవపక్షమున 5 డివిజనుల సేనను బలియిచ్చి యుండవలయును. ఇటలివారి ఎదిరింపు సామర్థ్యము ప్రశంసనీయము. మంచు గురియుటలేదు. శీతలముగనుండనే గాని వాతావరణము స్వచ్ఛమైయున్నది.

ఆస్ట్రోయావారి దురవస్థ

లండను, డిసెంబరు 10:—గతదినమున ఇటలిప్రధానస్థానముల నుండి రైటు విలేఖకు డిట్లు తంత్రివార్త సంపెను:—ఇటలి వారి ఎదిరింపు బలమును జూచి యాత్రపరుడై కార్లు చక్రవర్తి మరల టెంటిని రంగమునకు విచ్చేసెను. యుద్ధము తాత్కాలికముగ నాగిపోయి యున్నది. ఈ విరామము ఆస్ట్రోయావారికి ప్రాణసంకటమై యున్నది. శీతకాలమున వెద్దిను ఏషియాగో రంగమున నుంచి దానిని బోషింప ఆస్ట్రోయావారసమర్థులై యున్నారు. కనుక శీతకాలపు విక్రాంతిస్థానముల కాస్ట్రోయా వారు వెడల వలయును. లేకపోయిన యెడల యుద్ధమున విజయమే అపజయమే నిశ్చయ పరచుటకు విశ్వ ప్రయత్నముల నొనర్పవలయును.

టర్కీ

మెసపొటామియా యుద్ధము

ధిల్లీ, డిసెంబరు 10:—మెసపొటామియా సర్వసేనాని ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—4 వ తేదీని సాయంత్రము కనుమను స్వాధీనము గావించు కొనిన పిమ్మట తురమ్ములు కారాటోపే వరకును వెంబడింపబడిరి. ఈ ప్రదేశము డెలియబ్బానకు త్రవమున 25 మైళ్ళ దూరమునందున్నది. డిసెంబరు 5 వ తేదీని శత్రువు లిచటినుండి మరలతరుచుబడిరి. వివిధకృత్తులకు సహించి వాని తలగడచుటకు మాపైనికులు రువ్వనులును చాల ఓర్వనిగనబడిరి. పల్లపుప్రదేశములుగడ్డలు, గాయలుగల దేశమును చాలవరకు దాటవలసినవైనను. డిసెంబరు 7 వ తేదీ ఉదయము మావిమానములు టెజుకుర్కాట్టినిదననేకబాంబులనువేసినవి. డిసెంబరు 5వ తేదీని తురమ్ములు కిష్తీరాక్షసిబాగ్గు గనికి నిర్ముఖుణ్ణించినట్లు గన్పించుచున్నది. డిసెంబరు 8-వ తేదీ మొదలు 5-వ తేదీ సరికి 227 గురు ఖైదీలను బట్టుకొంటిమి. ఆందు 156 క దళపు సైన్యాధిపతియు తక్కిన ఉద్యోగియు లాగరును గలరు. రెండు యుద్ధఫిరంగులను ఒక మరఫిరంగిని గూడ బట్టుకొంటిమి.

అమెరికా

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల నాకాదళము.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 10:—వాషి కళ నివేదనమున నాకాదళమంత్రి డేనియల్స్ గారు ముందుసంవత్సరపు వ్యయము నకు నూరుకోట్ల డాలర్లకు మదింపువేసిరి. జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి నాకాదళములయందు డీక్రింది యభివృద్ధిగాన నగు నని డేనియల్స్ గారు తెలియజేసిరి.—నాకాదళోద్యోగుల సంఖ్య 19500 నుండి 322000 కు పెచ్చినది. కొన్నివందలు మాత్రమే యుండిన రిజర్వుదళోద్యోగుల సంఖ్య 48000 అయ్యెను. మానవుల వ్యయము. 8000000 డాలర్లనుండి 60000000 డాలర్లకు పెరిగినది. కమిషనులలో నుండిన యెడలసంఖ్య మూడువందలనుండి వెయింటికి పెచ్చినది. అమెరికావారి కాపుదారి స్థలములకు త్రవవులై నవి. 1918 సం॥ నుండియు వీటియందు యుద్ధకార్యములు ప్రారంభమగును.

అంతర్జాతీయ నాకాదళము.

యుద్ధానంతరమున అంతర్జాతీయ నాకాదళమున నేర్పరచిన యుక్తముగ నుండు నని డేనియల్స్ గారు నూచించుచున్నారు. ఏదేశపు ఔన్నత్యమును ననుసరించి యాదేశము కొన్ని నాకల నీదళమున కొనుగతుండును. ఇట్టిదళ మేర్పడినవో విశేష వ్యయప్రయోగములతో నూడుకొనిన ప్రత్యేకపు నాకాదళముల ననుసరమగును.

ఇరువది వేలమంది దురవస్థ.

న్యూయార్కు, డిసెంబరు 9:—ఇరువది వేలమంది గృహములలోక యల్లాడుచుండి రనియు, 60 అక్షుల పోనుల నష్టము సంభవించె ననియు హాలిఫాక్స్ నుండి తంత్రివార్త వచ్చెను. పిల్ల లనేకులు మరణించిరి. పాతకాలలు కొన్ని మచ్చులేకుండ ధ్వంసమైనవి. నాకలు డీకోనినందువలన 40 యడుగుల యెత్తున కెరటము లుప్పొంగి రైలురోడ్డును తుడిచివేసి 400 బండ్లను కొన్ని యంత్రములను ధ్వంస మొనర్చెను.

లండను, డిసెంబరు 9:—గయోక్కిలునుండి ఇట్లు తంతి వచ్చుచున్నది.—ఈవ్యయోధుడు జర్మనీతో సంబంధములను త్యజించెనని అధికారులు ప్రకటించిరి.

హాలిఫాక్స్ ఉపద్రవము.

నష్ట పరిమితి

లండను డిసెంబరు 10:—హాలిఫాక్స్ ఉపద్రవమున సంభవించిన నష్టమునుగూర్చి అధికారికృత మగు ప్రకటనము కెనడానుండి వెలువడినది రెండువేలమంది చనిపోయిరి. మూడువేలమంది గాయపడిరి. నిలువ నీడలేక ఇరువదివేలమంది యిడుచు లందుచున్నారు. నుమారు 50 అక్షుల విలువ గల యాస్త్రీ ధ్వంసమైనది. తక్షణమే వివిధ వీరలకు సహాయము చేయుట యావశ్యకమై యున్నది.

అమెరికావారి డిప్టోయరునాక మునుగుట.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 10:—గత గురువారమున యుద్ధప్రదేశమున జేకబజోన్సుఅను అమెరికావారి యుద్ధనాక ముంపబడినది. నానికులు 43 రుకు, నాకాధికారియును గాపాడబడిరి.

పశ్చిమమున జర్మను అవస్థానము.

వాషింగ్టను, డిసెంబరు 10:—యుద్ధ కార్యదర్శిగారు తమ వారవిమర్శనయందు డిట్లు చెప్పిరి. పశ్చిమరంగమునంతట జర్మనులవస్థానము వారంభించినట్లున్నది. కావున అమెరికావారి సహాయ మత్యక్తపరము. వెంటనే వారు తొందర పడవలయును. జర్మను వీలయి నన్ని తుపాకులను, మందుగుండు సామగ్రిని పైనికులను పశ్చిమరంగమునకు కొనితెచ్చినది. యుద్ధారంభము నుండి ఇంత సేన నెప్పుడును జర్మనీ పశ్చిమ రంగమునకు తీసికొని రాలేదు. ఇచట జర్మను, ఆస్ట్రోయను దళముల నిరోధించుటకు మిత్రమండలి వారి దళములన్నియు నిచట సమకూడకలేదు.

లండను, డిసెంబరు 9:—ఇటాలియను లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. ఆసియాగో పీఠభూమిని ఫిరంగిదళములు విశేషముగ శత్రుసైన్యములనుదాగుండు జేసినవి. ట్రెంటాపయే వీలకు మధ్య పరామర్శి కావలెదగు తై డిల గొనివచ్చిరి. శత్రుదళములనుదా మరఫిరంగులు గాల్పుచు మా విమానము ఆసియాగో పీఠభూమి నుండు శత్రురాధారిమార్గముల ముట్టడించినవి. మా విమానములు శత్రు శిబిరములపై నాలుగు టన్నుల బాంబులను వేసినవి.

పోర్చుగలు

పోర్చుగలు తిరుగుబాటు.

లిస్బను, డిసెంబరు 9:—విప్లవకరులు ఏడవ ఎడ్వర్డు పార్కులో కంఠకముల నేర్పరచుకొని దొరతనపు దళముల ప్రబలనష్టములతో తరిమివైచిరి. అంత మంత్రులందఱు టెక్కి యుండు “వాస్కోదగామా” నగరముమీద గుండ్లను వేసెను. గుండ్లవేయుట నాపకున్న నవటిదళములును ప్రతిక్రియగావించునని సీనరుపాటునుగాను వాయవార్త సంపగా నానాక తుపాకుల గాల్పుట నాపివేసెను.

మరల శాంతిని నెలకొల్పుట.

మెడిడు, డిసెంబరు 10:—స్పెయిను మంత్రి లిస్బను గారు జేతమున మరల శాంతి నెలకొల్పబడెనని తంత్రినిచ్చెను. విప్లవకరులు మిత్రమండలి వారితో నేకీభవించి కృతజ్ఞతను జూపవలెనని తమ నిశ్చితమును దృఢముగ వ్యక్తీకరించిరి. సీనరు మాగ్నాడోగారందాక నామమాత్రము ప్రజాప్రభుత్వవ్యక్తుడుగ నుండును. విప్లవకారుల మంత్రివర్గము నెలకొల్పబడిన పిమ్మట వారిస్థానమున సీనరు వైమెంటాడో కెసరోగారు నియమింపబడుదురు.

దొరతనమువారు రాజీనామా నొసగుట.

లిస్బను, డిసెంబరు 9:—దొరతనమువారి దళములును, భూస్వామీదొరతనమువారి దళములును మూడుదినములు ఘోరముగ పోరునలిపిన పిమ్మట విరోధముల బాపివేయుటకు దొరతనము రాజీనామాలు సొసగిరి. లిస్బను వైవికాధికారుల హస్తగతమైయున్నది. పార్లమెంటువా రేకీభావము గలిగియుండలేదు. కొన్నిపదాలి దళములును, ఒక ఆర్మికదళమును, ఫిరంగిదళములలో కొంతభాగమును విప్లవకారులకు సహాయ మొనరించుచున్నారు. రోసియే రెయిల్వేస్టేషనునకు విప్లవకారులు కొంత నష్టమును గలిగించిరి. ట్రాముబండ్లు భూత్తిగ నిలిచిపోయినవి. “వాస్కోదగామా”యుద్ధనాకయు, “గ్యూయాడియానా” యుద్ధపు పడవయు నగరమున మీద తుపాకుల గాల్పినవి.

విప్లవ ప్రాద్యమ సంఘము.

లిస్బను, డిసెంబరు 10:—పోర్చుగలు జేతమున విప్లవోద్యమసంఘ మొకటి ఏర్పడెను. ఎస్. పేయును, మాంచేడో సాంటోనుగారు, కెప్టాను వెలిసియానో కోనాగారు ఆసంఘసభ్యులుగ నుండిరి. ఎస్.రాడ్రీగ్సు బెట్టెనుకోరుగారు ప్రధానిగను ఇంతెరిమి ప్రెసిడెంటుగను ఉండురు.

పోర్చుగలులో విప్లవము

మెడిడు, డిసెంబరు 10:—పాలకవర్గము రాజీనామా సొసగినయియు, విప్లవోద్యమము విజయము నొందెననియు అపోల్టోనుండి తంత్రివార్త వచ్చెను. ఆల్బాస్సె కాస్తుగారు తాత్కాలికపు మంత్రివర్గము నేర్పరచిరి. లిస్బను, అపోల్టోలు శాంతిముగ నున్నవి. జర్మనీవారు సంధియత్నముల మరల నొనర్చుచుండిరి శాంతి వాదులలో వదంతులు కలవు; గాని యీ వదంతులు విశ్వసీంపవలకు లేదు. బుధవారమునాడు బుబుబుచర్యయందు రాజ్యాంగ సభయందు దీవదంతులు తిక్కింప బడవచ్చును. బుఖారెస్టులో హంగరి ప్రతినిధివర్గమున జర్మనీగారి యుపన్యాసమును బట్టి నూతనమగు పెద్ద స్వయంస్థానమున ఆస్ట్రోయావారు పాల్గొందురని విదితమగుచున్నది.

2000 మరణించుట.

లండను, డిసెంబరు 10:—మాంట్రీలునుండి ఇట్లు తంతి వచ్చుచున్నది:—ఇంతవరకు తెలిసిన సమాచారమునబట్టి హాలిఫాక్స్లో మరణించినవారిసంఖ్య 2000 వరకు లెక్కింపబడెను. డెబ్బలు తగిలినవారిసంఖ్య 5000. మరణించినవారిని కూలినఇండ్లు మొదలగువాటికిందనుండి తీసి దొంతులుగ చేర్చుచున్నారు. ఆర్ముచారుగడ్డ ఉపన్యాసము నొసగుచుండిన సర్ రాబర్టుబోర్డెనుగారు అచటికి పోయి ఆపన్ని వారకప్రయత్నముల చేయుటలో సహాయ మొనరించిరి.

లండను, డిసెంబరు 9:—మార్షలు పోరుగారు నేటి సాయంత్రము మిట్లు ప్రకటించిరి. కేంబ్రియికి దక్షిణమునను, స్కార్ప్స్టెట్తీరమునను, లెన్సునకు దక్షిణమునను, పాశ్చ్యం డెయిరీ ముఖ్యభాగమునను నన్ను రాత్రి శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగుల గాల్పిరి.

వృత్తమండల ప్రాప్తాణేతరసభ.

యాదెల్లా పాకమర్ల సభ్యులను 8-వ తేదీ యువయము 7 గంటలకు బహుగవలసిన ప్రాప్తాణేతర సభ నాయకు పార్టీ వారి మూలమున సయమునకు జరుగలేదు. గ్రామీణులము బహుగవలసిన 7వ తేదీ రాత్రియే గుసగుసలుపడచుచుండెను. కాని సభానిర్వాహకు లక్ష్మీ గుసగుసలలో సత్య ముండదని యూహించెడి. కొన్ని ఆసనవర్గపు తీర్మానముల తేసిన క. సుబ్బారెడ్డిగారు (పులివెందుల సభలో విఖ్యాతిగన్నవారు) ఒక్క పది పాదులములలో స్వరాజ్యపక్ష సభకును, స్వరాజ్య విపక్ష సభకునర్వత్తుతహించిన అభిప్రాయ ఆలిఖాను గారు. ఇటీవలమున జరిగిన కిరీట పుట్టిన వారును, స్వరాజ్యరంగులకు లై గంధిచూడవలయు సంతకము చేసినవారు నగుముద్దుకృష్ణయ్య గారును, 150 లేక 200 మంది నువ్వమ్మియ రిఫార్మలను తలచినవారును తీసికొనిపోయి సభాసమావేశమున కొకగంట ముందుగా సభలోనుభవించుటయే యోగ్యమని పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు, పోలీసు డిప్టీ మాజింటెండెంటు, పోలీసు మాజింటెండెంటు గారు గడ్డబిడ జరుగు నని ముందే గ్రహించి అయోధ్యమునకే సభామందిరము కడకు వచ్చిరి. సభకు కార్యదర్శిగన్న దేవరాజులు నాయకు డుగాకి గడ్డబిడల సంఘి తెలియవచ్చిన లోడనే పోలీసు వారికి రిపోర్టు చేసిరి. పోలీసువారును సభానిర్వాహకులను డిప్టీ మేజిస్ట్రేటు గారిని పిలువబంపగా వారును వచ్చిరి. సభామందిరమునందు తలచినవారు, మహమ్మదీయ రిఫార్మలు నుభవించుట యొందున, సభానిర్వాహకులు సభాస్థలిలో నికి రాజులక విధిలో నుండిరి. సభలో నాయకుడుగా నుండిన క. సుబ్బారెడ్డిగారు సభవారి నుద్దేశించి వాక్కులు నడచుకొన వలెనో మున్నగు విషయములను గూర్చి మాట్లాడుటకు ప్రయత్నించుచుండగా, డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగా రతనిని పిలిపించి వారం దలు సభ వదలి పోవలెనని మూజువాడీ ఉత్తరువు చేసిరి. తమకును పక్షము వారికిని ఆహ్వానము వచ్చినదని సుబ్బారెడ్డి గారు చేతనన్న ఒక ఆహ్వానమును చూపి ఈ ఆహ్వానము ననుసరించి తాము వచ్చితిమని. వాస్తవముగా నై త్రిమూర్తులకు ఆహ్వానములు పంపబడనే లేదు. ఎట్లో మాయాపాయము చే ఆహ్వానముల నమోనాలు తెప్పించి వానివై తమ పేరులను వాగిసికొని వారు సభకు వచ్చియుండిరి. తమకు ఆహ్వానమునందే తమ స్నేహితులను గూడ పిలుచుకొని రాతలె నని యన్నది గనుక తామును తమ స్నేహితులు వచ్చితిమనియు ఎదిరిపక్షమువారు ఒప్పుకొనినను ఒప్పుకొనవచ్చును తామచ్చట సభ జరిగెన చనియు తమను సభనుండి వెడలిపామృతకు కన్నులకి నధికారము లేదనియు సుబ్బారెడ్డిగారు చెప్పిరి. డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారు దగ్గతనే యన్న పోలీసువేదనుకు బోయి క్రిమినల్ ప్రాసీజరుకోడు 144-వ సెక్షనుక్రింద ఒక ఉత్తరువు ప్రాసి త్రిమూర్తులమీదను ఉత్తరువును జారీచేయించి సభ నుండి లేకవీయించిరి. సభా నిర్వాహకులు వేచికచూచు పి. కేశవ పిల్లై గారి ఆధ్వర్యమున క్రింద సభ తేసిరి. రాత్రి 9 గంట 45కు సభ జరిగిరి. ఇంగ్లండు నుండి క్రొత్తగా వచ్చిన వారిస్త్రుల చర్యలపట్ల విచారమును తెలిపిరి. సుత్రము నందు సభలో తీర్మానములు చేయబడినది 8-వ తేదీ మద్రాసు మొయిలలో వాగిసుబడిన విషయము శుద్ధ అబద్ధము. ఆ సాయంత్రము దొరసాని నాయకు గారు, మున్నగువారితో ప్రతిపక్షు లూరేగొత్తు సర్పిరి. (ఒక సభ్యుడు.)

చెన్నపురి ఆంధ్రసభ:—మహాజనసభా సమావేశము దిగువ విషయములగూర్చి తీర్మానించుటకు మహాజనసభా (జనరల్ బాడి) సమావేశము 16-12-17 వ తేదీ ఆదివారము నాడు సాయంత్రము 5-30 గంట ప్రాద్ద్య నెం 9 రు (పూర్వపు ఓట్ల ఎత్తుచేరిపోయి)నందు జరుగును.

- విషయములు.
- I (1) ఆంధ్రులసభ్యుల మానవందా ఒకరూపాయిగా వృద్ధి పరచుట (2) నూతన సభ్యులకు మాదురూపాయిలు ప్రవేశమును నిర్ణయించుట (3) అసభ్యులగు సభ్యులను దొంగించు సభికారము కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి కొసంగుటను గూర్చి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు చేసిన నెం 11-9-17 రు తీర్మానము నాలోచించుట. II సాంఘిక వాణిజ్యకాశలవారి పనిని పరిశీలించివాటిని తీసివేయుటను గూర్చి ఆలోచించుట. III. సభాభవనమున కొందరిసభ్యుల ప్రవర్తననుగూర్చి 30-11-17 ప్రాసిన యుత్తరములపై కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు చేసిన నెం 4-1-17 రు తీర్మానము ప్రకారము వాటిలో నుదహరింపబడిన సభ్యుల ప్రవృత్తిరములు వనై రాలను గూర్చి ఆలోచించుట. IV నూతనసభ్యులను గూర్చియును, ఇప్పటికడవచ్చు బాడుగ నిలవ పై కమునకై రామనాయక్ కంపెనీవారు పంపిన బహురూపులై రమును గూర్చియును ఆలోచించుట. V. వై గమావేశకాలములోన సభానిబంధనల ననుసరించి రాగల యితరనిధులను చాలాచించుట.

వృత్తాంతములు

“అవధుడే క్రికెట్టు” ఆటలో పైనికులు 288 రన్నలు చేసిరి. సివిలువారు 88 రన్నలు మాత్రమే చేయగలిగిరి. అందుచే మిలిటరీవారు విజయముగ నెన్నబడిరి.

1202 వ సాంవత్సరి కోత్సము:—నేటి దినమున పారశీకులు హిందూదేశమునకు వచ్చిన 1202 వ సాంవత్సరి కోత్స దినము. ఈయనత్సము జానామవద్ద విరుదు మహా ప్రభువుతో జరుపబడెను. ఈ సంవత్సరము రెయిల్వే ఇబ్బందుల వలన జానావారు బొంబాయివారిని పిలువలేదు. అయినను బొంబాయి పార్శీలు బొంబాయిలోనే నెద్ద యత్నమును గావించుదురు.

యావద్భారత మహమ్మదీయ సంఘము:—సహాయకార్య దర్శి మహమ్మదు యానూపుగారిట్లు తంతి నంపుచున్నారు. రాజోవు యావద్భారత మహమ్మదీయ సభ డిశంబరు 30, 31-వ తేదీలను జరుగును. సభ జయప్రదముగ జరుగుటకు ఆహ్వాన సంఘమువారు చేత నై సంతకరకు శ్రమపడి పనిచేయుచున్నారు. వికాలకుగు కాల నిర్మింపబడుచున్నది. ప్రాగ్దేశపు రీతిని భోజనముచేసి భారతీయుల మారిరి నివసించువారివద్దనుండి సభాసామెయు చార్జీ చేయరు. సభకు లనేకమంది వచ్చెదరని తలంపబడుచున్నది. సభా నిర్వాహములు మారగలవు. ప్రాచీనిత్య మింక సభకము చేయబడును.

బొంబాయి స్టీము నేటిగేవను కంపెనీ:—నై కంపెనీ వారిస్టీము “ఎస్. ఎస్. సుభాష్”కి, కాను 23వ తేదీని బొంబాయినుండి మార్బుగోవాకుపోవు దారిలోపల ఆ మధ్యాహ్న మా సమీపమున నె మునిగిపోయిన “ఎస్. ఎస్. మంగోలియా” స్టీము ప్రయాణికులును, నేవకులు మొత్తము 50 మంది ఒకపడవలో వచ్చుచుండుటకు గాంచెను. ఆపడవతేలుచు మునుగుచు నడుగుంట సిద్ధముగనుండెను. వానినిగాపాడిపిచ్చుట వారట్టిపడవలె ఎనిమిది అడుగుంటనున్నదని చెప్పిరి. అంత వాస్తీమురు కెప్తానతక్కినవాటికొకట నెవకుచుబోయి తుదకు నటు జాంతిరావరకు బోయియుండుటకు తెలిసికొని మంగోలియా స్టీమువారిని మరక్షితముగ బొంబాయి చేర్చెను. ఈ యంతమును పోర్టు అధీనముగారు హిందూదేశ దొరతనమువారికి తెలియబరచిరి. స్టీమును, పురుషులను గలసి 18 మంది ఒక పడవలో బోవుచుండ మధ్య భుజానువచ్చి వారిని చిక్కుబెట్టుచుండ ఎస్. ఎస్. కాచేరి స్టీమువారు వారిని సంగక్షించిరి. హిందూదేశపు దొరతనమువారు రెండుస్టీమురులందరి ఉద్యోగియులకును బంగారుపతకములు వాచిలు మొదలగు బహుమతుల మెసగిరి.

ఒకపాశ్చాత్యుని దౌర్జన్యము:—దక్షిణకన్నడము జిల్లాపాలీసు నూపరింటెండెంటు వెర్ సివలుగారు తనజిల్లాలోని పోలీసుస్టేషనులను పరీక్షచేయుటకు జిల్లాయంతటను సంచరించుచుండిరి. కొన్నికొన్ని గ్రామములలోని పోలీసుస్టేషనులను పరీక్షచేసినపిదప పుత్తూరునుచేరెను. ఇచ్చట తనకు క్లకు జబ్బు చేసినందున కానిని మంగుగూరునకు పంపను ద్దేశించి 2-8-0 రూ॥ ల నిచ్చి ఒక మనిషికిని తుక్కకును మోటారు రాధారిబండిలో రెండు టిక్కెట్లను కొనెను. మంగుగూరునకు బండిపోవునపుడు కానిని పోలీసు స్టేషను యొద్ద వాపి తన తుక్కను, పరిచారకుని బండిలో నెక్కించుకొని పోవలయునని ఏజెంటుతో చెప్పెను. కాని బండిని నడపువాడు వారి యాజ్ఞలను లక్ష్య పెట్టక తన మామూలు మార్గముననే బండిని నడుపుకొనిపోయెను. అందుపైని నూపర్మెంటుకు అపరిచితముగ కోపము కలిగి కంపెనీ యేజెంటుయొద్దకు బోయి తాను చెల్లించిన 2½ రూ॥ లు ఇయ్యవలసినదని ఏజెంటును నిర్బంధపరచెను. కంపెనీ నిబంధనల ప్రకారము సామ్మ్యు తిరిగి యియ్యబడదని ఏజెంటు కొడుకు 14 ఏండ్ల బాలుడు చెప్పెను. అతనితోడి అపు డచటలేను. అపుడు నూపర్మెంటు ఆ బాలుని కొట్టెను. అందులకు భయపడి ఆ బాలుడు సామ్మ్యును యిచ్చివేసెను. నూపర్మెంటు అంతటితో తనివినొందక తన మోటారుబండికి కంపెనీవారిస్టేషనునుండి ఒక డబ్బా పెట్టోలు నియ్యవలెనని ఆ బాలు నడిగెను. కాని యితడు అంగీకరింపనందున నూపరింటెంటు కనిస్టేబును పంపి స్టేషంతో ములను దీసి ఒక పెట్టోలు డబ్బాను బయటకు తెప్పించి పట్టించుకొనిపోయెను. నూపర్మెంటుపై కేసుచేయవలెనని ఏజెంటు యిచ్చించి కేసును దాఖలు చేసెను. గాని స్టేషను మామూ ఆధీనపు భయపడి కేసును పట్టలేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి వార్త విని కేసును రాజీనామా చేయవలయునని యిచ్చించిరి అని ఒకరు హిందూపత్రికకు వ్రాసిరి.

Bombay 10th. Annual Meeting of Bombay Board of Agriculture.

POONA, December 10.
H. E. Lord Willingdon to-day opened the 10th. annual meeting of the Board of Agriculture. In the opening speech he said that he had been struck by the magnitude and variety of agriculture problems in India. He was much struck by the progress made during the last decade but they still wanted men who could grow crops to perfection and knew how they could do it at the least cost. He wished to see such men emerging from the rank and file in ever increasing numbers. Referring to the breeding of the pedigree stock he said in levelling up the standard from the worst to the best, which the country now produced they had before them work which would produce direct and indirect results in every branch of Indian agriculture.
Sir Claude Hill in his speech covering the subjects of the agenda said just as agriculture department and remount officers had mutually benefited by mutual help so he hoped Deccan Agriculture might benefit. India had sustained irreparable loss in the death of Professor Barnes shortly after his election for the post of imperial agricultural chemist. He thought it desirable that more frequent opportunity should be given to any scientific department to overhaul its work at short intervals and advocated more frequent sectional meeting. Meetings of agricultural chemists and agricultural botanists should be held next year to secure greater co-ordination. He hoped subject of veterinary education should be kept forward impinging as it did on recommendations of public services commission. Referring to sugar cane industry he said war had shown that India might become a self-contained and even exporting country. The Conference then proceeded to the agenda.

United Provinces "Our Day" Cricket Match Military Vs. Civil.

LUCKNOW, December 10.
In "Our Day" cricket match military brought their innings to a close for 233 runs. Civil side fared badly against the bowling of Newman and Denneth and the wicket keeping of Liversay they were quickly disposed of for 44 runs. Going in again they secured 88 in their second innings. Military therefore won by 101 runs.

U. P. Legislative Council.

LUCKNOW, December 10.
At a meeting of United Provinces Legislative Council to-day Mr. Chintamani moved for leave to introduce the Oudh Court (amendment) Bill the object of which was to provide that not less than half the member of Judges of the Judicial Commissioner's court should be members of the Legal profession. The Government opposed the measure which on division was lost by 22 votes to 12. Mr. Chintamani next moved for leave to introduce the Oudh Civil Courts (amendment) Bill to provide that appointment of judicial Commissioners in Oudh should be reserved for Barristers. The motion was lost by 22 to 12. Among the resolutions moved by Mr. Chintamani was one urging the Government to adopt a vigorous policy to check the ravages of plague. Colonel Mactaggart said that the Government was doing everything possible. As a matter of fact money set apart for fighting plague was lying idle, because people did not obsoe to avail themselves of it. If anybody proposed a practical scheme on behalf of the people the Government would be happy to consider it. Resolution was accepted. The adjourned "sine die."

Central Provinces Legislative Council Meeting.

NAGPUR, December 10.
The Council began at 11 today. There were 139 questions to be answered of which about 45 related to the position and prospects of provincial education service and other educational matters. There were about 12 questions dealing with the recent situation created by the rigid enforcement of Risley circular. In reply to one of these questions the Government replied that there were signs that the general public had begun to realize the serious consequences of insubordination and risks it entailed.
In reply to one question an important statement was made that the Government has proposed to include in the new Municipal Bill a chapter permitting municipalities to introduce compulsory education within areas under their control.
In view of the larger constitutional changes impending it was expected that the introduction of Local Self-Government Bill at this stage will be opposed. The Government agreed to postpone reference to the Select Committee but leave to publish the Bill in the Gazette was given. The Village Sanitation Bill was also treated in a similar way. In view of the reply given to the Interpellation that the new Municipal Bill empower the introduction of compulsory education in municipal areas, the Hon'ble Mr. Thacker withdrew his resolution about the subject. On the Government agreeing to consider which notified areas were ripe for grant of municipal government, Mr. Thacker withdrew his second resolution also. The Council adjourned "sine die."
There is a Government House party to the Hon'ble members this evening.

[ASSOCIATED PRESS.]
(UN-CORRECTED)
CALCUTTA, December 10.
Mr. Kenya Second Presidency Magistrate Calcutta yesterday disposed of the case in which T. Thornton, employed as Sergeant Steward at L. A. Martiniere, was charged with theft of two electric fans, and three regulators property of the school. The accused fought in the Boer War and was twice wounded. He has also served in Mesopotamia in the present war and has a number of wounds and medals for saving life. The Magistrate convicted the accused and sentenced him to one days imprisonment and fine of Rs. 95.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

Lord Lansdowne's Letter

& Mr. Wilson's Message.

Lord Robert Cecil's Opinion.

LONDON, December 10.

In an interview with the reuter's representative, Lord Robert Cecil was asked about certain points of the apparent similarity between Lord Lansdowne's letter and President Wilson's message. He said "I see that it is being alleged with a certain degree of plausibility that there are many points in which Lord Lansdowne agrees with Mr. Wilson's message. That may be so. But in the case of Mr. Wilson's message, it reads through every line of it not only determination to win but certainly of victory. Mr. Wilson's message has inspiration and leadership, which Lord Lansdowne's letter lacks. This has led to that I believe to be a complete misconception of Lord Lansdowne's letter, which has been thought to indicate some weakening of determination on the part of this country, and it is possible it may produce an impression of a change of attitude. I believe any such impression to be profound delusion. I know it to be so far as the British Government is concerned and I believe that the people as a whole, including Lord Lansdowne himself, are more determined than ever to bring the war to a victorious conclusion.

Fundamental evil in Germany is state-idolatry. The state is above religion and every thing else. It has been well described by Otto Khan himself of German origin as "Demonical obsession power and world dominion". That is at the bottom of what we complain of submarine and other outrages committed by the enemy during the war are all outcome of the condition, under which no laws of morality are binding if they are against the state. That is really the foundation of all trouble with the Germans. As long as governing classes are infected with this doctrine there will be no limit to wickedness and cruelties. That will in time utterly undermine civilisation. This is what President Wilson has said over and over again.

Wages-Question Provisionally Settled.

LONDON, December 10.

The delegates of Card Room Workers and Spinners have confirmed provisional settlement of the wages question and it is anticipated the weavers will come to a similar decision on Monday.

Mansion House Fund.

King's Generous Contribution.

LONDON, December 10.

Lord Mayor has opened a Mansion House Fund for the sufferers and subscriptions will immediately be called. The King has contributed one thousand sterling.

History of Indian Army.

Just Published.

LONDON, December 10.

John Murray is publishing in London to-day, History of Indian Army in France by Lieutenant Colonel J. W. Merewether and Sir F. E. Smith. Lord Curzon in introduction describes the landing of two Indian Divisions in France in 1914, as a great event; not merely in the annals of the Indian Army, but in the History of the Mankind. He says the Indian Force arrived the pick of time and helped to save the cross of the Allies and civilization.

Conference of Cotton Employees.

Settlement of Wages.

LONDON, December 10.

The Conference of Cotton Employees and Operatives held at Manchester at the suggestion of the Minister of Labour, agreed to recommend the following settlement of wages question that advance of fifteen percent be paid from the week ending December 15th after which, there shall not be any charge until the week ending June 10th, 1918.

Russia

Significant Bolshevik Proclamation.

Growth of Anti-Bolshevik Movement.

LONDON, December 10.

A Russian wireless communique publishes a significant proclamation of the Bolshevik regime, admissions which indicate that powerful counter-forces are now working.

The proclamation after attempting to excite class-passions, by accusing Cadeis of lavishly financing the counter-revolution, states that General Kaledin assisted by General Korniloff has declared a state of war in the Don Region hindering the supply of bread at the front. General Kaledin is collecting forces and menacing Moscow and other towns. General Dutoff in the Urals has arrested the Military Revolutionary Committee at Orenburg, and is endeavouring to cut off the supply of bread from Siberia for the front. General Korniloff is attacking two places in the Caucasus drawing troops to the Don region and hindering distribution of the Bolshevik repressive military forces. The proclamation says that the revolution is endangered, and that armed resistance will be offered to the counter-revolutionaries. It declares that all places where counter-revolutionary detachments are, shall be in state of siege, and negotiations of any kind are forbidden. People and railwaymen assisting the counter-revolutionaries, are threatened with direct penalties, and leaders of the counter-revolution are declared outlaws.

Socialists' Intention.

LAHORE, December 10.

The "Times" Petrograd correspondent says that M. Trotsky declares that if the cadets obtain a majority in the Constituent Assembly, that body will not be given any authority.—"C. & M. Gazette."

Maximalists Seize Palace.

LAHORE, December 10.

LONDON, December 9th.—Armed Maximalists have seized the Marie Palace at Petrograd, a dwelling of the commission for the election for the Constituent Assembly.—"C. & M. Gazette."

Private Ownership of Land Abolished

LONDON, December 10.

A Russian wireless communique says: The Bolshevik regime proclaim all lands, live and dead stock, farm produce, and buildings as national property. Private ownership of land is abolished. Landowners' houses will serve as public schools, hospitals, shelters, and theatres. Local land committees are ordered to safeguard them from destruction and pillage.

Russian Peace Proposals.

Sailors Sack Wine Cellars.

LONDON, December 10.

PETROGRAD:—Maximalists announce, that under twelve days armistice agreement signed at Brest-Litovsk, flights by aircraft over the enemy country, and also for ten versts within either belligerents' own lines are stopped and troops numbering a division and over may not be that moved unless orders were given prior to December 5th. Pravda says, Maximalists proposed armistice for six months. Crowds of sailors on Saturday sacked wine-cellars at Winter Palace and sold thousand bottles of most expensive wine in streets. Drunken soldiers were lying about in snow. Peoples commissaries sent red guards who flooded the cellars. Bolshevik Agency announces that newspaper Den published telegram from Don region indicating that Kaledin is at Novokrekask. All other Don districts are in the hands of Soviets and Ukrainian Parliament. It is believed that Kaledin is preparing an armed demonstration. The Government is taking most vigorous measures to repel him. A Telegram from Petrograd dated 8th December says, that Bolshevik Agency announces that a meeting of the Petrograd Soviet received Armistice Delegates who presented a report. Discussion was adjourned. Bourgeois Newspapers commenting on the Armistice accuse the Bolsheviks of yielding on all points. The Soviet press replies to these attacks by declaring that Government and the Soviet gave concluded neither the Armistice nor the Peace, contrary to the Russian on the Allied peoples interest. In consequence of the looting of wine cellars in the Winter Palace, the Government has taken measures to destroy all stocks of alcohol.

Austria

Italy and Austria.

LONDON, December 10.

AMSTERDAM.—In the Hungarian Delegation M. Andrássy declared that Austria must have Lowgen. It would be a mistake to leave Valona in the hands of the Italians. Austria held large regions of Italy as a pawn.

America

Halifax Calamity.

Official Account of Damage.

LONDON, December 10.

An official message from Canada states that it is now estimated that, as the result of explosion at Halifax, two thousand are dead, three thousand injured and twenty thousand destitute. The damage is estimated at five millions sterling. Need for assistance is great and urgent.

Twenty Thousand Persons Homeless.

LONDON, December 10.

NEW YORK.—A telegram from Halifax says twenty-thousand persons are destitute and the damage is estimated at six millions sterling. The heaviest loss of life was among children, some schools being wiped out. It is stated that the munitions ship carried four thousand tons of Rinitroduct. The explosion caused a forty foot tidal wave which washed over the railroad destroying four hundred cars and a score of locomotives.

Growth of U. S. Navy.

Some Impressive Figures.

LONDON, December 10.

WASHINGTON.—Mr. Daniels, Secretary for the Navy, in the annual report asks for a budget for the coming year of one billion dollars, but explains that it will be necessary to ask for additional funds, as the congressional session proceeds. He quotes the following increases in the navy, since January 1st:—Naval force officers and men from 19,500 to 32,220,000. Reserve officers and men from a few hundreds only to 49,000. The monthly expenditure from 8,000,000 to 60,000,000 dollars. Ships in commission from 300 to over 1,000. American patrol stations have been authorised abroad, and will be operating in 1918.

International Navy Suggested.

He suggests an international navy after the war, to keep Universal peace, each power assigning units to it in proportion to its wealth and population, and thereby obviating a competitive programme, of costly naval construction.

TELEGRAMS.

German Offensive in the West.

LONDON, December 10.

WASHINGTON.—The War Secretary's weekly review of war anticipates a general German offensive on the Western front. Therefore America's military efforts must be speeded up. Germany has concentrated all her available guns, munitions and men in the west, where there is a relatively greater German force than at any time in the war. The enemy is also concentrating extremely heavily on the Asiago plateau. The full energy of the Allies will be demanded to keep the Austrians and the Germans from lateral valleys of Freusella and Sledera, leading to the main Brenta valley and the plains below.

Portugal

The Revolution in Portugal.

Renunciation of the Government.

LONDON, December 10.

MADRID.—A telegram from Oporto says that the revolution has been successful the Govt. having resigned. Alfonso Costa has formed a Provisional Government including Sidonio Paes, formerly minister in Berlin. All is quiet in Lisbon and Oporto. The Pacifist Quarters are circulating a rumour of the renewed peace overtures from Germany, that they are discredited but the matter will probably be raised in the debate on vote of credit on Wednesday. Meanwhile the speech made by the Czermin in Hungary Delegation in Bucharest, is regarded as foreshadowing that Austrians will participate in the big great offensive. He said, if general war situation assures a different aspect, which is not impossible, if big events happen on other fronts, then I shall heartily welcome the moment, which may find us fighting on other fronts with our Allies.

Revolutionary Committee Formed.

LONDON, December 10.

LISBON.—A Revolutionary Committee has been formed consisting of S. Paes, S. Machado, S. Santos, and Captain Feliciano Costa. S. Rodriguez Bettencourt will be the Premier and Interim President.

Revolt in Portugal.

The Fighting Described.

LONDON, December 10.

LISBON.—The revolutionaries were entrenched in Edward VII park and repelled Government troops with heavy losses when the 'Vasco da Gama' on which Ministers were installed fired on the city. Senor Paes sent a wireless message that, if the bombardment did not cease, forts would reply, where-upon the firing ceased.

Tranquility Restored.

Revolutionary Manifesto.

LONDON, December 10.

MADRID.—The Spanish Minister in Lisbon has sent a message that tranquility is restored. The Revolutionary Committee in a manifesto affirm its determination to stand alongside Great Britain and the other Allies and fulfil Portugal's international obligations. Senor Maguado will temporarily remain President of the Republic but Senor Pimentado Casero will replace him after a revolutionary cabinet is formed.

War at Sea

An American Destroyer Sunk.

Commander and Crew Saved.

LONDON, December 10.

WASHINGTON.—An American destroyer Jacob Jones was torpedoed and sunk in War Zone on Saturday. The Commander, who is a brother-in-law of the Secretary for navy, and forty three of the crew were saved.

Western Front

Artillery, Air, and Sailing Activity.

LONDON, December 10.

A British communique says:—There were outpost encounters westward of Graincourt on Sunday. An attempted raid southward of Lens on Saturday night was successfully repulsed and we took a few prisoners. The enemy's artillery was more active in the Merinon sector. Our aeroplanes on Saturday bombed possible billets and fired many rounds at ground targets. Two machines are missing.

Lively Artillery Actions.

LONDON, December 10.

A French communique says there were fairly lively artillery actions at Saucenve Malsme de Champagne and on the right of the Meuse.

Estimated German Casualties.

LAHORE, December 10.

LONDON, December 9th.—A high authority on the British front estimates the casualties suffered by the Germans since the 19th November at 100,000.—(C. & M. Gazette) special cable.

Artillery Struggle.

Occasionally Violent.

LONDON, December 10.

A French communique says:—Artillery struggle was occasionally violent on the right of the Meuse in the region of Les Chambrettes and in the Upper Alsace.

TELEGRAMS.

Enemy Raids Repulsed

LONDON, December 10.
Marshall Haigh's Communique this afternoon says that we repulsed raids southwest of Labasse and east of Klensillebeke.

German Aeroplane Output.

LONDON, December 10.
Reuter's correspondent at French headquarters says:—according to approximately exact figures I have just received the German army possesses 273 aeroplane squadrons, comprising 2,500 machines. Squadrons are divided into one hundred artillery spotters, eighty scouts, 23 bombers, 40 chasers, and 36 battleplane squadrons for protection of bombers. The German output of aeroplanes is reported to be rapidly increasing.

Italian Front

Bad Flight of the Austrians.

LONDON, December 10.
Reuter's correspondent at the Italian headquarters, wiring last night, said that Emperor Karl is again on the Trentino front, anxious about the Italian resistance. The present pause is bad for the Austrians, who cannot keep a large army equipped on the Asiatic Plateau during the winter but must soon withdraw to winter quarters or make desperate effort to obtain decision.

The Allies in Italy.

British Position Described.

LONDON, December 10.
Reuter's correspondent at the Italian headquarters in a message dated the 8th says:—British and French troops have now occupied their assigned positions in the front line. Montello Hills, which the British strongly hold, extend ten miles and are situated in the curve formed by the Piave, where it debouches from the mountains into the plain. The Montello region commands thirty miles of the valley of the Piave and overlooks two main roads, by which the enemy can invade the country on the sides of the Piave coming from Feltre. These hills form the last bulwark in the way of the Austro-German descent from the eastern side of Monte Grappa.

Enemy Bombards British Position.

Wiring to-day the same correspondent says:—The Austro-Germans are continuously bombarding the positions occupied by British and French troops, especially Montello Hills where the British are encamped. No particular object is apparently being served.

Importance of French Position.

Reuter's correspondent with the French forces in Italy telegraphs that the first shots between Frenchmen, commanded by General Duchene, and Austrians have been exchanged. The sector, which the French have taken over, is one of the most exposed and most dangerous on the whole front and a strong hold of it is of the utmost importance. The defensive zone is being thoroughly organised on the same scale as in France.

Enemy's New Offensive.

Heroic Italian Resistance.

LAHORE, December 10.
LONDON, December 9th.—A wireless message from Rome says that the new offensive is of unprecedented violence. The enemy sacrificed at least five divisions on the first day. The weather is fine, and cold, and without snow.—("C. and M. Gazette" special cable).

The Expeditionary Force Honours.

Description of Bronze Star.

LONDON, December 10.
The War Office announces that the Bronze Star for Service during the early weeks of the war is four-pointed embodying two crossed swords with a scroll inscribed "August 1914—November" interwining and encircled by an Oak wreath with the Royal cipher at the base. At the topmost point of the star is a crown. A supply of the Riband will be ready shortly, but owing to the scarcity of labour the star will not be issued for some months.

Bombay

1202nd Anniversary of Parsis Arrival in India.

BOMBAY, December 10.
Tuesday is 1202nd anniversary of the first arrival of Parsis in India. With a view to settlement in this land according to tradition current in that community celebration of this anniversary had long fallen into disuse but last year there was a public celebration of occasion at Sanjan Port where Parsis are supposed to have originally landed in 715 A.D. Much enthusiasm was created and several thousand Parsis attended the ceremony so that Jashan Committee which organised the celebration resolved to mark the occasion in a similar manner in future years. Accordingly this year too there will be commemoration ceremony at Sanjan in honour of the first Parsi who came to settle in India. But as the railways have curtailed facilities of travel and Government have expressed the desire that the public would avoid travelling as far as possible the committee have decided not to invite Parsis of Bombay to Jashan or religious ceremony at Sanjan which will therefore be a quiet affair attended by the people of the neighbourhood alone. Bombay Parsis are however not to go without commemoration altogether and for their convenience the historic anniversary will be celebrated in our city next Sunday, by Jashan ceremony before a larger gathering than will be assembled in Sanjan on the 11th instant.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

Mesopotamia Campaign, Pass Secured and Turks Pursued.

[DELHI, December 10.
The General Officer Commanding in Mesopotamia reports that after securing Sakulutan pass on the 4th the Turks were pursued as far as the village Kara Topch, about 35 miles north of Delliabab through which the enemy was driven on the 5th December, after a sharp engagement. The pursuit was carried out over difficult country containing bogs and intersected by a number of water courses. Our troops and the Russians fighting on our right flank showed great powers of endurance in over-coming all obstacles. On the morning of the 7th December our aeroplanes bombed-Tuz-Kurmatil with good results. It is reported that the Turks set fire to the Kifri coal mines on the 5th December. It was observed that fires were burning there on the following day. The total captures between the 3rd and 5th December amount to 227 prisoners, including the Commander of the 158th regiment and six other officers, also two field guns and one machine gun.

Booking Wheat Outside Delhi & Punjab Prohibited.

DELHI, December 10.
In consequence of the high prices of wheat prevailing in the Punjab purchases on account of the Royal Wheat Commission were stopped in that province some little time ago with a view to conserve the supplies for local consumption and to prevent speculators from running up the prices. It has now been decided to prohibit bookings by rail of wheat and wheat flour other than military stores from all stations in the Punjab and the Delhi province to stations outside those provinces. Bookings between the Punjab and the Delhi provinces are not prohibited.

Committee to Investigate Revolutionary Conspiracy.

DELHI, December 10.
The Governor General in Council has with the approval of the Secretary of State for India decided to appoint a committee (1) to investigate and report on the nature and extent of the criminal conspiracies connected with the revolutionary movement in India; (2) to examine and consider the difficulties that have arisen in dealing with such conspiracies and to advise as to the legislation if any necessary to enable Government to deal effectively with them. The Government of India consider that for the proper examination of these questions a strong judicial element is essential in the committee. They have accordingly secured the services of Dr. Justice Rowlatt of the King's Bench division of His Majesty's High Court of Justice as president and the following gentlemen have agreed to serve as members:—Sir Basil Scott, Kt., Chief Justice of Bombay, Dewan Bahadur C. V. Kumaraswamy Sastriar, Judge of the High Court of Madras Sir Verney Lovett, K. C. S. I., Member of the Board of Revenue and Mr. Provas Chandra Mitter, Vakil of the High Court of Calcutta. Mr. J. D. V. Hodge, I. C. S., Bengal has been appointed Secretary of the Committee. The committee will assemble in Calcutta early in January 1918. It will sit in camera but will be given full access to all documentary evidence in the possession of Government bearing on the existence and extent of revolutionary conspiracies in India and will supplement this with such other evidence as it may consider necessary.

Calcutta

Mr. Montagu at Calcutta.

Receives Deputations from Behar.

CALCUTTA, December 10.
H. E. the Viceroy and Mr. Montagu received this morning three deputations from Behar. Mr. S. Huda read the address of the Association to safeguard Muslim interests in Behar and Orissa. The memorandum of reforms submitted by the Association said that the adoption of the Congress-League scheme for Home Rule in India would lead to the political extinction of the Moslem community and condemned those Mahomedans who had endorsed the views of the Congress. Progressive concessions were needed but those should be constitutional, gradual and reasonable. The memorandum however urged that in case the Government should decide in favour of the views of the Home Rulers, the Moslem interests should be adequately safeguarded and the Mahomedans should be allowed 50 per cent representation in Councils and Public Bodies.

Mr. Sachidananda Sinha read the address of the Behar Provincial Congress Committee which approved of the Congress-League Scheme and in addition urged that Behar should be placed under a Governor-in-Council.

The Maharaja Bahadur of Huttwa read the address of the Pradhan Bhumihar Brahman Sabha which urged the preservation of ancient estates, baronial houses and aristocratic families from extinction, throwing open the public and military, services to the deserving people of the Community and the enlargement of the irrigation system.

Monghyr Loyalists League Deputation.

CALCUTTA, December 10.
H. E. the Viceroy and Mr. Montagu received this evening a deputation from Monghyr Loyalists League. The Hon'ble Kumar Sivanandan Prasad Singh read the address which approved of the present system of administration and was opposed to violent change. The address strongly condemned the conduct of Hindus in Behar riots and said that the reason for the riots was that ignorant classes of Hindus had thought that Home Rule meant that where Hindus were in majority they were entitled to prevent Moslems from doing things

repugnant to their feelings. Address however urged for a larger share in responsibility of administration, greater facilities for education non-official chairmen for District Boards and revival of old system of village administration for settlement of petty disputes.

Burma

Sir George Barnes at Rangoon.

RANGOON, December 10.
The Hon'ble Sir George Barnes, K. C. M. A., arrived in Rangoon last evening and met the Chamber of Commerce who presented to him an address.

Sir G. Barnes Reply to Chamber of Commerces Addresses.

Sir George Barnes in his reply to the address of the Chamber of Commerce said that H. E. the Viceroy and Sir Harcourt Butler had recognised Burma's development. He hoped that the report of the Committee which was set up by Sir Harcourt Butler and which was sitting now would be of great value in regard to the question of lateral communications and branch railways and also the local question of Indo-Burma connection. Lateral communications seemed to be vitally necessary for development of province, while having great arteries of communication by river and railway moving north and south of the province was poorly provided with branch lines running east and west. Regarding the Indo-Burma connection and river routes proposal final decision could not be arrived at until the alternative route through Honkong Valley had been investigated, and with that object in view topographical survey of the northern portion of the country through which the railway ultimately made would pass was being carried out during December from Assam border. The sections namely from Chittagong to Akyab in Bengal side and from Pymanna to Magwo on Burma side were projects which should be valuable and should pay their way whether the connection was eventually made or not. Accordingly it has been arranged to put in hand this cold season a detailed survey of both these sections which would be completed as soon as possible. Sanction of the Secretary of State has been received to the extension of southern Shan States Railway to Heke and at present that railway was actually under construction. There had been received proposal for considerable extension of railway south of Moulmein and the Government was in negotiations with promoters in respect of several projects in other parts of the province. Sir George Barnes went on to point out owing to the financial stringency and impossibility of procuring materials for railway and owing to war great difficulty was being experienced with the work but everything was being done to enable the railway to be undertaken without delay at the conclusion of the war. At present new railways have been built in Mesopotamia and East Africa with rails produced in and supplied by India. Referring next to what he termed world wide want of shortage in tonnage and rice trade Sir George realised the urgent needs of the province to meet which every effort was being made, the position having been strongly represented to Colonel Thompson representative in India of Shipping Controller. The Chamber wanted tonnage at once to take away their old crop and more tonnage in early months next year to take away new crop and wanted ships to import coolies for harvesting of new crop in December. B. I. S. N. Co. had done very best in regard the carriage of coolies and he hoped sufficient number of coolies would be able to obtain passages. With regard to freight for export of rice the Secretary of State on the urgent representation of Indian Government had secured a diversion from Karachi to Rangoon of eight steamer to convey rice to various destinations on government account, which would afford some relief to the situation. With regard to the provision of tonnage for their needs the government has done all they could in the past and would continue to press the authorities at home to give all help which could reasonably be given. They could not enlarge the amount of shipping available but he assured them that the claim of Rangoon to a fair share of all tonnage that could be obtained would not be over looked. In regard to agricultural matters he assured them that his honourable colleague Sir Claude Hill had those important questions well in hand, and was actively preparing for the time when peace returned. It was Sir Hill's hope in future to be able to spend more in research work on experiments in agricultural and development of riches of Burmas forests. With regard to minerals there was a large staff and experts for exploratory work needed in Burma as well as India and agreed with the Chairman that a judicious expenditure in that direction would yield various provinces concerned and especially Burma a very handsome return. It was impossible for him to express a definite pronouncement as to the policy to be adopted in regard to the important question of trade after war. The report of provincial committee set up by the Lieutenant Governor on the subject was one of the most suggestive which the Government of India received from any source. India would be called into conference to settle jointly with the Home Government and with great dominions what the commercial policy of British Empire in future was to be nor would the British Empire be able or willing to settle great questions involved without consultation with the allies. He agreed with the committee in thinking that it was desirable there should be internal perhaps of some years during which it would be necessary to exclude our present enemies altogether from India, whether for trade or any other purpose whatsoever. He should prefer to see India embark on a policy of stimulation and help to British and Indian trades in India rather than on a policy of exclusion of all aliens including our allies. We have enjoyed the good will of the world in commercial affairs in the past and he thought we shall be making very grave mistake in if we imagine that the goodwill of the rest of world will not be matter of consequence to us in future. With regard to the question of the Imperial Act for registration of partnership in India it was eminently a question on which commercial world of India including varied communities and interests of which it is composed must come to an agreement as to their needs and wishes before the Imperial Government embark on a general legislation on the subject. Lastly he said he should be glad to do all in his power to advance them. Hearty vote of thanks accorded to Sir George Barnes concluded the proceedings.

కాకినాడ సమాచారములు.

(స్వకీయవిశేషములయొద్దనుండి)

కాకినాడ, డిసెంబరు 8.

8 వినూత్నము.

కలెక్టరుగారు పోలవరము దివిజనులలో సంచారము చేయుచున్నారు. సర్వేసరి చేయుచున్నట్లు తెలిసిన రామస్వామి అయ్యగారు తిరిగివచ్చి నిన్నటి దినము కాకినాడ డివిజన్ ఛార్జి వుచ్చుకొనిరి. వారికి విశాఖపట్టణము బడిలో ఆయివట్టు హిందూ పత్రికవలన తెలిసిన దొంగతనమువారికి తండ్రివార్త నంపగా, మంత్రి ప్రగడ నృసింహముపంతులుగారిని మరల హెచ్చుకొని డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమించినట్లు బదులుతోలి వచ్చెను. అయ్యగారు సాక్షుంకాలము మరల ఛార్జి నిచ్చి వేసిరి. మా సబు మేజిస్ట్రేటు వల్లారి పద్మనాభరాజుగారు వెల దినములు వెలవు తీసికొనిరి. పితాపురము డిప్యూటీ తహశీలుదారుగారు ఇక ఛార్జి గా నున్నారు.

బ్రహ్మసమాజము.

ఆంధ్రదేశ బ్రహ్మసమాజములకు పితౄహునివంటి వారగు రావుబహద్రుడు రఘుపతి వేంకటకృష్ణమునాయుడుగారు బ్రాహ్మణేతకోద్యమమునకు బట్టుకొమ్మయై, కులభేదములను వెంచుదుడ్యమమును ప్రజ్వరిల్ల జేయుచున్నవారితో నుత్సాహముతో గలిసి పాటుపడ సంకరించుట యిచ్చుటి బ్రాహ్మసమాజకుల కసత్తులముగ నున్నట్లు భర్తసాధని హ్యూమనిటీ మొదలగు పుత్రికలవలనవలసరక లోకులకుడెలిసి యున్నది. ఇప్పటి కాలేజీ ప్రిన్సిపలు వేమూరిరామకృష్ణారావు పంతులుగారు, కాలేజీ యుపాధ్యాయులు వెద్దాడ రామస్వామిగారు, యం. సుబ్బారావుగారు, గుడిసాటి వేంకటాచలముగారు మొదలగు విద్యార్థులగు కాకినాడ బ్రహ్మసమాజ సభ్యులు పలువురు శిఖికరూపముగ వాయుకుగారిని బ్రాహ్మణేతకోద్యమముతో సంబంధముగ శీఘ్రముగ నడలుకొని బ్రహ్మసమాజ గౌరవమును నిల్పుడని కోరుచున్నారని నేను యాభిగ వింటిని. నాయకుగారు మాంటూగూగారియొద్దకు బ్రాహ్మణేతరుల డిప్యూటీమనుకు నాయకులుగ వెల్లుటకు నియమింపబడినట్లు కానబడుచున్నది.

సత్యలింగముగారి భర్తము

మల్లాది సత్యలింగము నాయకుగారి భర్తావాయ వ్యయ నిరూపణమును గురించి రాయబహద్రుడు రఘునాథ పంతులు గారు నాళిము పద్మనాభముగారు దుస్తిరాల సూర్య ప్రకాశరావు గారు లోటూరు రంగనాయకులు నాయకుగారు కంక రత్నమ్మ కామయ్యగారు పాలంకి వేరి కర్మగారు కాకినాడ సబుకోర్టులో తెల్పిన స్క్రిము దావా వివాదం పూర్తియైనది. ట్రబ్బీలు నాగులు ప్రతివాదులకలిసి యొకభక్తి సంకరించిట్లు కానబడుచున్నది. జడ్జిగారు త్వరలో తీర్పు చెప్పబడునని వినుచున్నాము. వివాదభాద్యదురు శేటి శేషగిరి రావుపంతులుగారు కొవ్వూరి అదెయ్యరెడ్డిగారు మొదలగు ట్రబ్బీలు నెత్తనమునందు సత్రియన బ్రాహ్మణులెక్కువనంది తినుచున్నారని శూద్రదొంగ భోజనపదుపాయముకొరకు హాజరేమిది రావు బహద్రుడు కొమ్మిరెడ్డి సూర్యనారాయణ మూర్తి నాయకుగారివంటివారు విశ్వప్రయత్నములు చేసి 20 నుండి ఏర్పాటుచేయుట కష్టసాధ్య మనియున్న దని యీ సమస్య ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలిక్ (ప్రాజెక్టు) వివాదార మయిన దని శేషగిరిరావు పంతులుగారు చెప్పియుండిరి.

పితాపురము రాజా కాలేజి.

పితాపురమురాజా కాలేజి విద్యార్థి కొకనికి వెకంవరీ స్కూలు లీరింగు సర్టిఫికేట్టు నిచ్చుటలో కాలేజి ప్రిన్సిపలు రావు బహద్రుడు రఘుపతి వేంకటకృష్ణము నాయకుగారు బ్రాసిన రిమాన్సులవల్ల నకినికి నష్టము కలిగెనని యావిద్యార్థి ప్రిన్సిపలుగారిని కాలేజి మేనేజరు పితాపురము రాజాగారిని కలిపి కాకినాడ మునసిబుక్స్ ట్రాన్స్ అక్చెయిన్. దానిని దావాకారణము లేదని మునసులు గారు కొట్టివేసిరి. ఆవిద్యార్థి సబుకోర్టులో ఆత్మీయుడైన అప్పిలుచేసెను. క్రొత్త సారాంశముల నేర్పరచి యాదానాను 6 వారములలో విచారించి పంపుటకు కాకినాడ సబుజడ్జి గా రాజాపించిరి.

కో ఆపరేటివు స్టోర్సు.

రాజవంశద్రవురము తాలూకా అనవరతి గ్రామమునందు కాకినాడ పట్టణమునందు కో ఆపరేటివు స్టోర్సును స్థాపించుటకు ఈ వారమున అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గారు సంఘములను కలెక్టరు చేసిరి.

యంగుడు.

జర్మను తూర్పుప్రకా ప్రదేశమున నున్న బ్రిటిషు వైద్యములలో తెలుగువారు కొందరున్నారు. వారికి పుస్తకములు వార్తాపత్రికలు ఉత్తరములకు కాకితములు కవర్లు కాడ్లు పెన్నలులు పేకలు కావలెనని వార్తాపత్రికాముఖమున గోరించున ఈ పట్టణమునందలి బాగానవర్తకులు, ఇతర గృహస్థులు కలిసి 10 రీముల ఉత్తరముల కాకితములకట్టులు 1500 కవర్లు 1000 విడికాడ్లు 2 గ్రోసుల పెన్నలులు మొదలగునవిగల యొక ప్యాకేజీని సార్వజను యస్.వి. రెడ్డినాయుడుగారిపేర పంపిరి. తెలుగుదేశమందలి యితరపట్టణములవారు కూడ నిల్లుచేయ ప్రార్థితులు. మిమన్ స్కూలు టీచరు పారు పూడి సత్యనారాయణగారి వీక్షణమున కేంద్రకొంచుట గ్రాహ్యపాత్రము.

రెయిలువే.

రాజవంశి డ్లైవరులో ఇండియన్ కొరడ ఫోజువసతి గృహమును నిర్మించుటకు నిర్ణయించితిమని రెయిల్వే ట్రాఫిక్సు సూపరింటెండెంటుగారు గోవావర్జిల్లా సంఘమువారికి తెలిపినవేసిరి. తునిస్టేషనులో కూడ గృహనిర్మాణమును గురించి యోచనలో నున్నది.

రెండవపంట.

ఈయేటి యధిక వర్షములచేత పలుతావుల మొదటి పంట నష్టముపోయినందున, రెండవపంటకు మూత కాల్యులగ ప్రయత్నింపబడినానిని తెరచి కాల్యులగ మార్చుడని ఆర్డీలు కలెక్టరుగారికి ఇంజనీరుగారికి వెల్లువయ్యచి. రయతు లాకో నున్నారు పర్యవసాన మేనుగునో యూహింపబాలము.

(౧)

ఒక మరణవార్త:—తణుకు తాలూకా మల్లేశ్వరము వాస్తవ్యులు నియోగులు తటవర్తి సూర్యనారాయణమూర్తి గారు ఈనెల 4-వ తేదీ చుధ్యాన్నామరి గంటలకు పరలోక ప్రాప్తిపొందినట్లు కనువిచారకము. వీరికి 40 సంవత్సరముల వయస్సు. వీరు గొప్ప యినామనాధులు. భారతము కంఠతాచరువులచే వీరికి భారతమువారనెడి యింటిపే టిటిసలిస్థిం చినది. సంగీతమునందు చాల మెప్పుకు పొందినారు. విశేషించి వైద్యులు.

అన్ని పుస్తక జ్వరములకును యిసనాఫలీమందు

రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.

Esanofele (Anti Malarial)

(934)

ఇసనాఫలీ మందును నేవించి, మన్యజ్వరవలచే పీడింపబడకుండగ మీ శరీరములను కాపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు సమృద్ధమైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యవశ్యము:—ప్రపంచమందంతటను మన్యజ్వర జ్వరమునందు వెక్కువండి జనుప్రముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరును ఈ మందును గూర్చి చించి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విషమజ్వరమైనను, జ్వరము జీర్ణించి గుల్మవాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పని చేయు తిరుగును జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్రపు మన్యజ్వరము నిశ్చేషమగును. ఏమియు అపాయములేదు. పసిపిల్లలకు చిన్నపిల్లలకు ద్రావకపు ఇసనాఫలీని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిదగ్గర దొరుకును.

సోల్ పింట్టు:—(ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి. గోయోకంపెనీ, బొంబాయి. చెన్న రాజధానియందు సోలు పింట్టు:—డబ్ల్యు. ఈ. స్క్రిత్తు అందు కో, మదరాసు. దగామందులను జూచి మోసపోకుడు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

D 619
W 304

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారి ఇంటి రియాయ చేయబడిన 'లోకప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ' ను నేరించండి. ఏని నేవించిన యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, అకలి యెక్కువ మొదలయినవి కలుగును. స్వస్థస్థితిము, ధాతువు మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమూత్ర న్యూరి, మొదలగునవి మానును. వీనివలన మంచిగుణము పొందిన ఆనెయ్య గంగోష్, పినాంగ్, నిలోష్, అక్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతముల నుండి బహుమాన పత్రికలు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హతా స్థాంపులు పంపిణీ బహుమానపత్రికల కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని విజ్ఞప్తుచేయబడిన వై కనుక వినియుందు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినవో కోర్టుమాలముగా పొందవచ్చును. పోయలను కొననప్పుడు 'డి. మన్నాలాల్' అని యెంచుట చూచి తీసి కొన వలయును. అనాపానపత్రిక పాఠ్యంలో పంపబడును.

వీజెంటులు కావలసియున్నది.

15 తులాయి డబ్బీవల రూ. 2-0-0.

తపాలఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు, సాలామిసిరి మురబ్బాడిపో, బెంగుళూరు సిటీ.

మందరము! స్వదేశీయులు!! ఉపయోగము!!!

ఆంధ్రమేగ 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదీలోపు అమృతాంజనము దీపోహరి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి ఎ. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ. కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరవచ్చుచో మా వెనాబుదారి యుండదు కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. అకాభంగము గలవగుండుటకు త్వరపడుట యాత్రము.

తామర తైలము	పండ్లపాడి	మోహన తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధోపధిము

చక్కని డబ్బీతో వెల రు. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రు. 5-4 0

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేకోర్డ్, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

మంచి గుణముగల శాస్త్రీయోపధములు

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాథ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రత్యేకమైనది. 1/2 పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవర్ణగుటి

మూత్రవ్యాధులయందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వాసవలేహము

దగ్గునకు సుంచిమందు.

1/2 పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు సాంక్షియభావలో జరుపవలయును.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్

వర్షా

అయుర్వేద యోగముల జేయువారు బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
383 The Ayurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 23.

శ్రీమదాంధ్ర బహండ పురాణము

(పద్య కావ్యము)

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో నలభైమూడు తేల కలిగి ఆచార్యవహగము తెల్లెట్లుమాత్రో ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి గొప్పవారీ గ్రంథము ప్రేమించి యభిప్రాయమునిచ్చియున్నారై తెలిమిగుల సులభము. 900 పటలు ఆయిత్రైన ప్రతిపాత్ర మున్నది. వెల 5-0-0. కర్నూలు వేతే.

శ్రీమదాంధ్ర లలితోపాఖ్యానము

తైలి:— సులభము, స్వరూపగురూ, భావగర్భము. 2000 పద్యములకలపు. పంచితాగితములపై 3 పు. కావితో టైండు గుర రు 1-కి-0. పోస్టుఖర్చులు జేరు.

(26)

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ
తెలుగుపండితుడు, మునిసిపల్ పబ్లికేషన్లు, కడప.

విద్యా చంద్రికా బుక్ షాపు,
మోంబాయి రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకములన్నియు వ్యాసమైన
తెలుగు దొరుకు క్యాటలాగు ఉంది.
డాక్టరు ఆచార్య-లక్ష్మీపతి, పి. ఏ. ఎ. వి. సి. డి.
(945) మేనేజరు.

అమృతార్ణవ అవలేహము.
ఈలేహము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి
కాశ్యకుఘను నొసంగును. 219
ఆరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.
ప్రస్తుతము శాకాభక్షణము అను పుస్తకమునకు
(వాసిన కపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,
ఆలంకర్నిగ్రహ పోషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్ల దినుసులు.
మెడల్లు పొందిన నేలం గ్రేవ్ మామిడి చెట్లు పలు
విధమైన చెట్లదినుసులు యింక అనేక విధములయిన చెం
క్కల దినుసులు సీమ కావూరలు నాటుకాయకూరలు
విత్తనములు సరసముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు
అర్థశాస్త్రాంతుపంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలా
గు పంపుతాము. జాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. ఐ. కాదర్ మీరాసాహెబు.
విత్తనములు, మొక్కవత్తకుడు.
(959) కుమారస్వామిపేటి, నేలం.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్దదొరుకును. కొనువారు సూర్యమార్కును
గమనింపుడు. కరస్పాన్ డెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(65) 21, హమ్మం పేటి, బొంబాయి.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము.

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో నర్మనీ గారడీ, యోగవృద్ధి, కనుకట్టు, సుఖశాస్త్ర, సుఖకాండ ప్రవేశవిధ్య, వాచుశేఖరతో వేగము, హస్తల భావము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, క్రియా సాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, అమెరికానాటి చీట్ల కేకరిమాడలు, విద్యార్థినిదే, ద్విగళపు. ఇంకేగాక మన ఘోషిత యములయేనుట, చీకటిలో చదువుట, నిశ్చితై నడిచిపోవుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, మన ఘోషిత చిలుక యగుట, నెడ్డపులిని చేసి చూపించుట, మన ఘోషిత చంపి దీరిన బ్రతికించుట, శరీరము లేని తల కాండచేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టు కొని చూడకుండా వస్తువుల పేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెట్లుగ గాలిలో మన ఘోషిని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి.

ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరు. డబ్బు సంపాదించుట కిది సులభమైన మార్గము. నెలకు పందలకొలిది ద్రవ్యము అర్జించుకోగలరు. పునరుత్పాద్యమైన ఈ గ్రంథము వెల రూ. 4 లు.

4 రూపాయలను ఈక్రింది విలాసమునకు ఈ రోజే పాణియాద్దరుచేసింపవారికి మాత్రమే ఈ గ్రంథము దొరకును. వి. పి. గా పంపము.

పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు,
396-984 ఓంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కేటలాగు ఉచితము.

మా కంపెనీలో కాశీ పీఠాంబరములు, సరిగ్ చీరలు, రవికెలు, రుమాలు, తలపాకలు, బిడ్డలు ధరించుటకు చిన్న పీఠాంబరములు, వెండి పట్టుధోవతుల బొటలు, మిక్కిలి నేర్పురు గల శతపనివాండ్రవలన మేల్చిన పట్టుతో కయారు చేయబడుచున్నవి. వలయువారికి సరసముగ సి.పి. మూలముగ పంపుము. దానియందు వ్యత్యాసమున్నను లేక, మనకు గిట్టని యెడలను వానిని వాపసు పంపిన తీసుకొనెదము. 928
Hari Govinda Dass, Gopal Dass,
Silk Pithambar Merchants, & Com - Agents,
Benares City, U. P.

కుష్టురోగమున కమూల్యమును మందు.
ఇది మిగుల హాస్యకరమగు మందు. పది పదునైదు రోజులు రాయటవలన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మము పై మరియేధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును ముఖము గా నీరోగమునకు శాగ్రత్తదీసికొను (భాగరగు) మంచిదియే. దీని వెల టెన్సు 1-కి రూ. 4-6-0. అంచెహాళి వేతే.
[783] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

ప్రకటనము (955)

చెంగల్ పట్టు డిస్ట్రక్టు, యెల్లూరు సర్కిల్, వల్లూరు అత్తి పట్టు వ్యాకర్ లి లో ఉన్న మూతలూకు మార్జినుదాఖలా ఉప్పు వానములు విక్రయించ దలంచినాము. గాన కావలసిన వారు యిదిగున చిరునామా దారుగారికి వ్రాసినయెడల కోరిన సలహాయిషీ పొందగలరు.

వల్లూరు ప్యాకర్ ట్రెసెన్సు నెం 34- య 32-19
అత్తిపట్టు ప్యాకర్ డిటో 10- య 3-20
మోతే వెంకన్నగారు,
ట్రెసెన్సు హెవాలరు,
వల్లూరు, కృష్ణ జిల్లా.

NOTICE (955)

Our marginally noted Salt Pans situated in Chengalput District, Ennore Circle, attached to Vollar and Athiput Factories will be sold. Intending purchasers are requested to address the undersigned for any particulars relating thereto.

Ac C
Vollar Factory License No. 34 32 19
Athiput Factory License „ 10 3 20
Mothay Venkanna Garu,
License Holder,
Ellore - Kistna Dt.